

CENA NUMERU

20 gr.

PRENUMERATA:
Miesięcznie we
Lwowie 4 zł 50 gr.
z dostawą do
domu (w całej
Polsce: przesył-
ką pocztową 4 zł
60 gr., zagranicą
miesięcznie 6 zł
50 gr.)

Dla urzędników
państwowych i
nauczycieli
miesięcznie 3 zł.

KURJER LWOWSKI

Organ demokratycznej inteligencji

Redakcja
i Administracja
ul. Ossolińskich 15
Telefon redakcji
19,

w nocy 29-19.
Tel. adm. 32-19.
Adres dla tele-
gramów: Kurjer
Lwowski, Lwów.
Rękopisów nie
zwraca się.

Redaktor naczelny
przyjmuje: od
5-6 po południu.

Patrzmy w dal...

Lwów, 5 stycznia.

(Ignis) Stroskami codziennymi bra-
kami, niedomaganiem, jako niezdro-
wym skutkiem wznagającego się z
dnia na dzień przesilenia gospodar-
czego, nie mamy nawet czasu i o-
choty zwrócić oczy na objawy poli-
tycznego układu stosunków zagra-
nicznych.

Prasa polska i europejska co pe-
wien czas przynosi rewelacyjne
wprost wiadomości o posunięciach
polityki światowej, dokonywują się
ważne przeobrażenia dotychczas-
owego porządku, w wielkich ognis-
kach kultury ras i narodów, w re-
gionach ruchu, na razie chaotyczny
nieskoordynowany, jednak sięgający
głęboko do duszy wielomilionowych
mas, noszący wszystkie znamiona
epokowych prądów, które zrywają
stare formy i budują nowe.

Arbitrażowy Układ Reński, po-
myślany w Locarno, a sprecyzowa-
ny i ulegalizowany w Londynie, był
ostatni, najważniejszym posunie-
ciem dyplomacji — obecnie przycho-
dzą do głosu realne siły życia, po-
zytywne warunki egzystencji od-
rębnych środowisk ludzkich, które
dyplomatycznym koncepcjom przy-
mieszają praktyczne rozwiązania, lub
przekreślają je i pędzą z żywiołową
siłą w innych kierunkach, często
może wręcz przeciwnych.

Faktem jest, że Anglii udało się
doprowadzić do skutku — przynaj-
mniej teoretycznie na papierze —
wielką krucjatę, ostrzem skierowaną
przeciw buntowniczym aspiracjom
bliższego i dalszego Wschodu, lecz
prawie w tym samym dniu zaszedł
drugi, nie mniej ważny wypadek:
podpisanie paktu rosyjsko-tureckie-
go, czyli układu z rewoltą idącego,
światowego komunizmu z muzułma-
nizmem, odrodzonym w nowożytności
„Republice Angorskiej”. Na wyzwa-
nie zdobywczej, kolonialnej polityki
Europy, odpowiada wzbudzona bo-
szewicką propagandą Azja i Afryka
buntom Riffów, Druzów, Egiptu, I-
raku i Chin.

Gdy się weźmie do ręki mapę kuli
ziemskiej, spostrzeżenie się z najwięk-
szym niepokojem, że od Gibraltaru
przez Marokko, Kairo, Damaszek,
Mossul, Persję, Chiny i Indie biegnie
całkiem normalna, według wszyst-
kich wymogów wojny frontowej po-
ciągająca linia oszańcowanych ba-
stionów, skierowanych przeciw agre-
sywnej Europie.

Wzdłuż okopów, które mongol-
sko - muzułmański Wschód sypie
przeciw białej rasie Zachodu, prócz
słabiej czy silniej wulkanizujących
ośrodków, nie widać jeszcze walki,
lecz już z najbliższą wiosną wy-
buchnąć może generalna ofensywa
i dlatego Anglia, zagrożona najcięż-
szymi ciosami, zabezpiecza sobie ty-

Poważny rozłam w Wyzwoleniu.

Zarząd główny Wyzwolenia wykluczył p. Dąbskiego.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 4 stycznia.

Zarząd główny Wyzwolenia to-
czył wczoraj obrady pod przewo-
dnictwem posła Malinowskiego nad
wewnętrznyimi stosunkami klubu.
Przyjęto jednogłośnie 22 głosami na
28 głosujących nast. rezolucję:

Biorąc pod uwagę, że dotychcza-
sowa polityka p. Jana Dąbskiego
jest niezgodna z programem stron-
nictwa, że sprzeciwia się uchwa-
lom kongresu oraz uchwa-
lom zarządu, że p. Dąbski stale i świadomie roz-
bija całość stronnictwa, a to naze-
wną przez „Gazetę Ludową” a
na wewnątrz przez łamanie karno-
ści klubowej członka stronnictwa,

co oczywiście w karnem i solidar-
nem towarzysztwie tolerowane być
nie może:

1) Zarząd główny uchwalił wyklu-
czyć p. J. Dąbskiego ze stronnictwa
P. S. L. Wyzwolenie Jedność Lu-
dowa.

2) Zarząd główny opierając się na
uchwale kongresu w sprawie połą-
czenia się z grupą Bryla, stoi na sta-
nowisku, iż posłowie należący do
stronnictwa, muszą się podporząd-
kować uchwale kongresu i nie wol-
no im zajmować odmiennego stano-
wiska.

Zarząd postanowił zwołać kon-
gres najdalej do marca.

„Początek końca „Wyzwolenia“.

Oświadczenie p. Dąbskiego.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 4 stycznia.

Wykluczenie posła Dąbskiego ze
stronnictwa „Wyzwolenie” poprze-
dziły znamienne wystąpienia tego
posła i liczne grono jego zwol-
ników, niedwuznacznie świadczące,
że mają oni zamiar sami opuścić to
stronnictwo, w którym — wskutek
chwicznej, niezdecydowanej i często
tylko na demagogii opartej polityce
władz kierowniczych — wszelka
realna praca była niemożliwa.

Posł Dąbski o decyzji Zarządu
Głównego „Wyzwolenia” dowie-
dział się dopiero dziś rano, gdyż był
on w międzyczasie na wiecu powiato-
wym w Opocznie, na którym obecni
delegaci w liczbie przeszło 200-tu —
na wniosek posła Walerona — o-
świadczyli się jednogłośnie za po-
łączeniem ze Związkiem Chłopskim.

W rozmowie z korespondentem
Waszym oświadczył poseł Dąbski,
że obecny rozłam nie jest bynaj-
mniej rzeczą niespodziewaną. Jest
on wynikiem głębokich różnic w za-
patrywaniu dwóch odłamów na za-
sady działania i taktykę stronnictwa
i klubu poselskiego, z których jeden

odłam chciał, aby zjednoczony ruch
chłopski stał się decydującym i
twórczym czynnikiem w państwo-
wym życiu Polski, drugi zaś odłam
bronil się przeciw temu zażarcie, o-
bawiając się utraty wpływów.

Uchwała Zarządu Głównego „Wy-
zwolenia” stanie się przyczyną roz-
łamu, który będzie początkiem koń-
ca „Wyzwolenia”, albowiem lud
wiejski, w walce o poprawę swe-
go bytu zgrupuje się tam, gdzie bę-
dzie jasna obrona jego interesów, a
zatem przeniesie się do innych o-
środków organizacyjnych.

Rozmiary rozłamu znane będą
za kilka dni. Przypuszczają, że po-
za wystąpieniem licznej grupy po-
słów i senatorów z „Wyzwolenia”,
pod wpływem zmienionej sytuacji
— nastąpią także w „Piśmie” pew-
ne secesje.

Pewne jest, że grupa posłów, o-
puszczająca „Wyzwolenie”, połączy
się ze Związkiem Chłopskim, który
wobec tego stanie się najpotężniej-
szym stronnictwem ludowym.

ty przed Niemcami i pakuje o ko-
operację z Mussolinim.

W tych warunkach Polskę cze-
kają ważne zagadnienia. Wprawdzie
Turk ani Chińczyk nie pójdzie na
podbój naszego kraju, jednak już
poza naszymi plecami stoi groźny
cień komunizmu...

Czy jest w Polsce choć jeden
człowiek, któryby wierzył bez za-
strzeżeń pacyfistycznym zapewnie-
niom dyplomatów z Kremlu?

Czy ludzi się ktokolwiek, że w
ślad za forsowną agitacją nie ruszą
w stosownej chwili pułki czerwonej
armii?

A jeżeli to nastąpi, to pamiętajmy,
że droga do Europy prowadzi przez
Polskę i w jej słupach graniczne ude-
rzy przedewszystkiem oręż nieprzy-
jacielski!

Nasza polityka zagraniczna jest
dość czujna i mimo sanacji we-
wnętrznej nie prześlepi zapewne ani
na chwilę tej ważnej sprawy.

Premier Skrzyński, jako minister
spraw zagranicznych ma za sobą
już tyle poważnych sukcesów, że i
tego problemu z pewnością nie prze-
oczy.

Posel rumuński i pos. Diamand u premiera Skrzyńskiego.

(Telefonem od naszego koresp.).

Warszawa 4 stycznia.

Premier Skrzyński przyjął dziś
posła rumuńskiego p. Jakowaci, któ-
ry informował go o obecnej sytuacji
w Rumunii. Następnie premier przy-
jął posła Diamanda z którym oma-
wiał sprawy związane z polsko-nie-
mieckimi rokowaniami o traktat
handlowy.

—00—

Kandydaci na wielkie stanowiska.

(Telefonem od naszego korespond.).

Warszawa, 4 stycznia.

„Kurjer Czerwony” donosi, że
prezesem Banku Gospodarstwa Kra-
jowego ma zostać poseł Byrka, a
prezesem Banku Rolnego — p.
Dziwanowski.

—00—

Pierwsze posiedzenie komitetu politycznego.

(Telefonem od naszego korespond.).

Warszawa, 4 stycznia.

Natychmiast po świętach rząd
przystąpił do rozważania spraw
mniejszości narodowościowych.

Jutro odbędzie się pierwsze za
obecnego rządu posiedzenie komite-
tu politycznego dla spraw mniej-
szości narodowych i kresowych. —
Na porządku dziennym będzie spra-
wa regulaminu dla sekcji i ustalenie
planu działania.

Notowania giełdowe.

Dolar w wolnym obrocie dnia 4
stycznia: w Warszawie 8.10 zł. w
Żądaniu; w Krakowie 8.25 zł.; we
Lwowie 8.27 zł.

Zurych urzędowy: N. Jork 5.17 i
trzy ósme. Londyn 25.1025. Paryż
19.825. Wiedeń 73.0375. Praga 15.325.
Włochy 20.8775. Belgia 23.475. Bu-
dapeszt 72.55. Sofia 3.69. Holandia
208.225. Oslo 105.35. Kopenhaga
127.85. Sztokholm 138.85. Hiszpania
73.15. Bukareszt 2.375. Berlin 123.20.
Belgrad 9.16.

Pogielda nowojorska: Warszawa
12.00. Londyn 4.85. Paryż 3.755.
Wiedeń 14.06. Praga 2.9625. Włochy
4.04. Belgia 4.54. Budapeszt 14.06.
Szwajcaria 19.33. Sofia 0.725. Ho-
landia 40.24. Oslo 20.35. Kopenhaga
24.75. Sztokholm 26.83. Hiszpania
14.12. Bukareszt 0.4625. Berlin 23.81.
Belgrad 1.77 i trzy ósme.

Z GIELDY WARSZAWSKIEJ.

Warszawa, 4 stycznia.

W ciągu dnia dzisiejszego z trud-
nością znajdowano na giełdzie od-
biorców na dolary po kursie 8.15 i
sprzedawano je po kursie 8.05. —
Bank Polski płacił jednak za dolary
8.15 i przy tym kursie dolar utrzy-
mał się w ciągu dnia.

Redukcja płac czy osób?

Ankieta „Kurjera Lwowskiego“.

Lwów, 5 stycznia.

Dla zrównoważenia budżetu państwowego — co jest koniecznym warunkiem sanacji i uzyskania pożyczki zagranicznej — **nieodzowne są dalsze oszczędności**, które mają wynosić jeszcze około 270 milionów złotych, tak, aby normalny budżet roczny nie przekroczył kwoty 1.400 milionów.

Oszczędności tych musi m. i. rząd szukać także na wydatkach personalnych, w szczególności na płacach funkcjonariuszów państwowych.

Do tego celu prowadzą dwie drogi: albo redukcja płac bez redukcji osób, albo redukcja personalna. Pierwsza obniża stopę życiową wszystkich i pogrąża w dość ciężkim położeniu ogół pracowników państwowych, druga pomnoży liczbę bezrobotnych dotykając tylko małą ilość.

Dotychczas opinia co do tych dróg jest podzielona.

Interes państwa wymaga jednak jasnego postawienia tej kwestii i dlatego zastrzegając sobie wypowiedzenie się w tej sprawie na późniejszej

otwieramy łamy „Kurjera Lwowskiego“

dla wypowiedzenia się interesowanych, a więc kół i jednostek z szeregu pracowników państwowych na temat:

Redukcja płac czy osób?

Niewątpliwie materiał taki posłużyć może jako ważny czynnik orientacyjny dla prac komisji, które sprawą tą mają się zająć i dlatego zapraszamy wszystkich chętnych do udziału w ankiecie, przyczem prosimy o możliwie krótkie ujęcie tematu, aby nam umożliwić drukowanie wszystkich głosów w tej pięknej sprawie.

Redakcja.

—XO OX—

Z prasy ruskiej.

Sprawy szkolne. Komentarz na marginesie uchwał chrześcijańskiej demokracji. Z polityki wschodu. Nowy „hetman“.

Lwów, 5 stycznia.

Na wstępie dzisiejszego numeru zamieszcza „Diło“ apel do społeczeństwa ruskiego z wezwaniem do ofiar na rzecz narodowych szkół ruskich. Odezwa pokreśla, że mimo kordonów, naród ruski żyje oddzielnie ale wspólną ideą, a krzewicielami tej idei wspólnoty i poczucia narodowego są właśnie szkoły. Preto ruskie Towarzystwo Pedagogiczne wzywa do składek na rzecz rozbudowy szkolnictwa ruskiego oczywiście prywatnego.

W 52 numerze „Hasła“ organu chrześcijańsko-demokratycznej partii polskiej pomieszczono artykuł: **Postulaty programowe w kwestii ruskiej** oraz w innych sprawach politycznych i gospodarczych. W artykule tym zaznaczono, że pod wpływem kultury polskiej następują w społeczeństwie ruskim **głębokie przemiany, a nawet zamęt**. Z tej enuncjacji robi „Diło“ głos ostrzegawczy dla własnego społeczeństwa.

Rozwiązanie problemu kresowego widzi chrześcijańska demokracja 1) w zgodnym współżyciu polskiego i

ruskiego duchowieństwa, 2) w tępieniu komunizmu, 3) i skonsolidowaniu polskości.

Oczywiście taki program niezupełnie odpowiada ideowym pobudkom ruskich kół politycznych, a zwłaszcza tam, gdzie chodzi o wzmocnienie polskości i współżycie duchowieństwa.

Z polityki światowej notuje „Diło“ zawarcie układu rosyjsko-tureckiego, który nazywa reakcją na akcję przeciwbolszewicką Anglii.

Doniesienie wołyńskiego tygodnika „Wschodu“ jakoby na emigracji pojawił się nowy rzecznik sprawy ukraińskiej, który, zebrawszy kilkadziesiąt tysięcy podpisów, obietnicami zaprowadzenia unii z Rzymem zdołał pozyskać dla swych planów papieża, wszystko to nazywa „Diło“ **czczym wymysłem**.

Oczywiście czasowi musimy pozostawić wyjaśnienie, czy istotnie jest ta wiadomość fikcyjna, czy też jest w niej coś prawdy. Złazszcza wartaloby wiedzieć, dla jakich to planów pozyskał ów „hetman“ papieża.

—XO OX—

„Rzymska“ mowa Mussoliniego.

Rzym, 3. 1. (PAT.) (Stefani). W czasie uroczystej ceremonii przekazania królewskiemu komisarzowi senatorowi Cremonesi, tytułu gubernatora Rzymu, która odbyła się w dniu wczorajszym na Kapieolu, Mussolini wygłosił przemówienie, w którym m. in. powiedział:

Gubernatorze! Przemówienie, które mam zaszczyt i przyjemność skierować do pana, będzie w stylu rzymskim. Moje idee są jasne, moje rozkazy są ścisłe. Jestem bezwzględnie przekonany, że staną się konkretną rzeczywistością. Za lat 5 Rzym winien ujawnić się w całej swej cudowności wszystkim narodom świata, jako Rzym rozległy, dobrze nządzony, potężny, taki jakim był w epoce pierwszego cesarstwa Augusta.

Stworzysz szeroką przestrzeń dokoła Augusteum, teatru Marcela, Kapitolu i Panteonu. Wszystko to, co wyrosło dokoła gmachów w ciągu wieków upadku, winno zniknąć. Uwolnisz Pan również od pasyżniczych i świeckich budowli majestatyczne świątynie chrześcijańskiego Rzymu. Wymieciysz z monumentalnych ulic Rzymu **głupią zarazę tramwajów**, ale wyposażysz w najbardziej nowoczesne środki komunikacji nowe miasta, które powstaną dokoła miast dawnych. Prosta droga, która winna być **najdłuższą i najszerszą na świecie**, zbliży Mare Nostrum od odbudowanej Ostji aż do senca miasta.

Mój Gubernatorze! Bierz się bez zwłoki do dzieła!

Teatr Świetlny

Premiera

5/1 1926

Premiera

PALACE

Lwów
Legjonów 3/1.

głośnego filmu reżyserji George Fitzmaurice'a p. n.

ZŁODZIEJ W RAJU

Film tętniący żywą akcją, pełen niezwykłych wydarzeń, snujący wzruszające dzieje miłości, pełen barw i przepychu, pełen czaru dla oka i umysłu.

Ponadto 2-aktowa arcyzabawna farsa p. n.

ŁOWCA MOTYLI

1022

Stan rokowań gospodarczych polsko-niemieckich.

(Informacje posła Diamanda).

Warszawa, 4 stycznia.

Posel Diamand powróciwszy z Berlina udzielił następujących informacji o stanie rokowań polsko-niemieckich.

Tak ze strony polskiej, jak i niemieckiej, powstała inicjatywa przyspieszenia układów przy pomocy wstępnego układu, któryby obejmował tylko 50 do 100 pozycji taryfowych najważniejszych artykułów wzajemnego obrotu. (Nowa taryfa celna polska, wchodząca w życie 1. stycznia, obejmuje około 1000 pozycji).

Propozycja ta rozbiła się o niezgodę wśród przemysłowców niemieckich, z których każdy żądał, aby wstępny układ obejmował jego wytwory. Wobec tego rząd niemiecki przygotowuje projekt opustów nasyżych stawek autonomicznych, obejmujący całą naszą taryfę celną. Rząd niemiecki zapowiedział odpowiedź swoją na 25 stycznia 1926 r. i na ten dzień zaproponował wspólne posiedzenie obu delegacji.

Tak wygląda sprawa formalnie. W rzeczywistości Niemcy dążą do zniesienia likwidacji majątków niemieckich w b. zaborze pruskim ustanowionej traktatem wersalskim i porozumieniem wiedeńskim. Dotychczasową likwidacją czują się pokrzywdzeni dotąd zlikwidowani i wnieśli do Trybunału międzynarodowego skargi o odszkodowanie

w wysokości 500 milionów złotych franków. Skarg takich dotychczas wniesiono tysiąc! Jak wiadomo rząd polski prowadzi rokowania z Niemcami w sprawie wstrzymania dalszej likwidacji majątków. W sprawie optantów Niemcy pragną dojść do wyraźnego załatwienia. Sprawa ta jest jednak mniej aktualną od sprawy likwidacji.

To są wstępne trudności, których załatwienie może przyczynić się do szybszego traktowania stawek celnych, najważniejszego zadania konferencji. Niemcy oświadczili gotowość ewentualnego załatwienia sprawy przez umowy co do poszczególnych grup towarowych i wprowadzenia tego w życie w formie prowizorium.

Układy, jeżeli chodzi o gospodarkę państwową obu państw, trwają zbyt długo. Należy jednak wziąć pod uwagę, że niemieckowłoskie rokowania trwały znacznie dłużej, a niemiecko-francuskie trwają o pół roku dłużej i doprowadziły zaledwie do wstępnego porozumienia.

Pesymizm w sprawie zawarcia traktatu handlowego wydaje mi się nieuzasadniony. Jestem zdania, że po obu stronach zrozumieciu konieczności obu państw rokowania pójdą w żywym tempie.

—XO OX—

Co się kryje poza układem turecko-sowieckim?

(Korespondencja własna „Kurjera Lwowskiego“.)

Moskwa, w styczniu.

(I.) W najbliższej przyszłości oczekiwane jest przybycie do Moskwy Mustafa-Kemal-Paszy, który będzie prowadził w imieniu rządu angielskiego osobiste pertraktacje z Ciczerinem w sprawie wykonania ostatniego układu turecko-sowieckiego. Jak twierdzą w kołach poinformowanych, wizyta ta ma na celu wzmocnienie oraz opracowanie szczegółów w dotyczących tajnych klauzul wojskowych, zawartych w układzie paryskim. Między innymi Sowiety mają się zobowiązać do koncentracji silnej armii czerwonej na granicy tureckiej, aby w ten sposób umożliwić Turcji przerzucenie jej własnych wojsk z Anatolii na front małaazjatycki lub mossulski, w razie wybuchu zbrojnego konfliktu między Angorą a Anglią, lub innym państwem. Ochrona zaś granic anatolijskich pozostałaby w rękach Sowiaków.

Jak donosi prasa sowiecka, ostatnia konferencja Chamberlaina z Mussolinim w Rapallo, właśnie spowodowana została dążeniem do „unieszkodliwienia“ następstw ukła-

du paryskiego, który — jak zaznaczyliśmy w naszej poprzedniej korespondencji, skierowany był nie tylko przeciwko Anglii, lecz w pierwszym rzędzie przeciw ukrytym „drapieżnym“ planom rządu włoskiego.

Wyrażając zadowolenie z powodu bezskuteczności konferencji w Rapallo, prasa moskiewska podkreśla, iż wysiłki Włoch w kierunku podboju pewnych terytoriów małaazjatyckich muszą spełznąć na niczem, gdyż Turcja potrafiła wczas zabezpieczyć sobie obronę wystarczającą, zawierając sojusz z Sowietai, prowadzącą politykę „bezinteresowności“ w Małej Azji...

PONOWNA PODWYŻKA CENY ZAPALEK.

Warszawa, 4. 1. (AW). Koncern zagraniczny, dzierżawiący monopol zapalczany, zawiadomił dziś komisarjat rządu, iż zmuszony jest podwyższyć ceny zapalek z 6 na 8 gr. za pudełko.

—09—

Pod znakiem czasu.

DROGA ŚMIERĆ.

Lwów, 5 stycznia.

— Żyć dziś ciężko, ale umrzeć to zbyt, na jaki mnie nie stać — powiedzieć może dziś każdy z ludzi zarabiających pracą umysłową czy fizyczną.

Co robić jednak, jeżeli nieubłagana parka nożycami swemi przetnie nie żywota członka rodziny ubogiej lub średnio zamożnej, dajmy na to urzędniczej i do tego akurat „przed pierwszym“? Do smutku panującego wtedy w domu żałoby przylacza się ciężka troska skąd wziąć potrzebny grosz na sprawienie jako tako „przyzwoitego“ pogrzebu.

A wydatki na ten cel są dziś nie bylejakie i naprawdę wyrażają się w takich cyfrach, że ich pokrycie spowodować musi poważny wyłom w normalnym budżecie domowym, a niekiedy obciążyć go zadłużeniem na przeciąg kilku miesięcy. Ileż to taks i opłat uiścić trzeba, urzędowych i zwyczajowych, ile rak chciwych datków i „napiwków“ wyciąga się w tej najcięższej chwili w kierunku pogrążonych w rozpacz i psychicznie wyczerpanych członków najbliższej rodziny zmarłego wiedzą tylko ci, którzy odegrali już tę smutną rolę w życiu.

Co prawda, istnieją różne t. zw. „kasy pogrzebowe“ prywatne i urzędowe, te jednak wypłacają zapomogi dopiero w dłuższy czas po nieszcześciu, po przedłożeniu metryk śmierci i różnych innych dokumentów.

Wielką ulgą dla ludności n. p. we Lwowie byłaby taka reorganizacja Miejskiego Zakładu Pogrzebowego, by powstała przy nim kasa pogrzebowa. Ludność płaciłaby drobne wkładki i wedle odpowiedniej skali opłat, na wypadek śmierci w rodzinie miałyby do dyspozycji bezpłatnie cały aparat pogrzebowy. Korzyść z tego byłaby podwójna. I ubezpieczeni mieliby zapewnioną ostateczną usługę i gmina napewno miałaby większy niż dzisiaj zysk z prowadzenia tej instytucji.

Możeby nasi „ojcowie miasta“ raz pomyśleli na ten smutny temat?

T. H.

—oo—

Nic lepszego nie nastąpi...

Dlatego niech też Pani pozostanie przy wybróbowanej „Prawdziwej Francka“ przymieszce do kawy. Po pierwsze bowiem firma ręczy Pani za pierwszorzędną jakość, a po drugie nie znajdzie Pani rzeczywiście nic lepszego.

Znane są jej zalety:

Jakość!
Wydajność!
Pożywność!

Komisje dla reformy administracji.

Warszawa. (Tel. wł.).

Wczoraj rozpoczęła prace nad reformą administracji Komisja Trzech, złożona z b. namiestnika Galicji dra Bobrzyńskiego, b. ministra Smólskiego (Ch. D.) i senatora Kasznicy (Ch. D.). Prace komisji mają się toczyć szybko, by już przed 31 marca można było przeprowadzić odpowiednią reorganizację władz administracyjnych i równocześnie po uskutecznieniu nowej organizacji systemu biurowości w urzędach i koniecznej redukcji zbędnych urzędników, doprowadzić po trzech miesiącach najbliższych do ostatecznego uformowania prac i zakresu działania wszystkich władz administracyjnych.

Równocześnie Sejm wybrał ze swego grona Komisję Ośmiu, złożoną z pięciu posłów, należących do stronnictw koalicyjnych oraz trzech posłów z klubu „Ch. N.“, „Wyzwolenia“ i żydów. Do komisji tej weszli

p. Leon Pluciński jako jej prezes, poseł Prager (P. P. S.) jako wiceprezes, poseł Gruska (P. S. L.), Hołksa (Ch. D.), Michalski (Ch. N.), Mildner (N. P. R.), Poniatowski (Wyzwolenie) i Sommerstein (Klub żydowski).

Komisja ta powołana zostaje dla zbadania administracji państwowej we wszystkich kierunkach pod kątem widzenia celowości i legalności.

Komisja Trzech prace swe prowadzi zupełnie samodzielnie i dopiero po ukończeniu całej swej pracy przedstawi ją rządowi, z tem, że cały elaborat będzie wpięty w całości wypracowany i podany w druku do publicznej wiadomości. Z prac Komisji Trzech będzie wykluczona reorganizacja administracji wojska, przedsiębiorstw państwowych (koleje, poczty, domeny, monopole) i na razie sprawy postępowania administracyjnego.

Ponoś...

Miły złego początek.

W noc Sylwestrową w słodkich kroplach wina
Świat stare troski i gorycze topi;
Jeden twarz stroi w maskę arlekina,
Ów z powodzeniem Don Juana kroi.

*

Więc i Matusów, chłop nie w ciemną bity
Łasy na azur młodziutkich dziewczątek,
Chciał rok koniecznie zacząć od „kubity“.
By, jak to mówią, dać piękny początek.

*

Wtem narobiła krzyku, jak już wiecie
Policja wódska zawsze i ciekawa,
Ze pan Matusów w jakimś gabinecie
Był premierem wbrew literze prawa
Z miłych początków — koniec smutny
wcale,
Pukał do serca — spoczął w kryminale
Wid.

—oo—

Niezwykła wichura w Warszawie.

Warszawa. (Tel. wł.).

Onegdaj o godzinie 6 wieczór, niewiedzącą została Warszawa niezwykłą wichurą, która na szczęście trwała krótko. Na ul. Hipoteecznej trąba powietrzna zdruzgotała dom murowany, przytykający do teatru Bogusławskiego. Mieści się tam archiwum wydziału gospodarczego sądu okręgowego. Wskutek zawalenia się ściany runął dach, doprowadzając cały budynek do zupełnej ruiny. Przy ul. Sieradzkiej 14, wicher porwał i rozwałił obszerną stajnię, w której pracował przy sieczkarni Konrad Herman z 13-letnim synem. Ojciec zdążył w porę uciec z walącego się domu, syn natomiast przyniesiony został walącymi się belkami i doznał ogólnego potłuczenia, oraz pęknięcia czaszki. W wielu punktach miasta szalejąca trąba powietrzna wyrządziła mniejsze lub większe szkody, zrywając kawałki dachów, gzymsy i szyldy. W hotelu oficerskim na Żoliborzu wichura zerwała część dachu z knokwiami. Na szczęście ofiar w ludziach nie było. Straty wynoszą kilka tysięcy złotych.

Popierajcie cele Towarzystwa Szkoły Ludowej.

Odelek „Kurjera Lwowskiego“ z 4. 1. 26.

MIECZYSLAW OPAŁEK.

Oniemiały szpinet.

I.

W kat swej półmrocznej oficyny.
Między foliały, pergaminy,
Bronzy, fajanse i zegary
Wcisnął antykwarz szpinet stary.

Pietrzy się na nim stos rupieci;
Pożółkła kością czaszka świeci,
Szpeca go liche z gipsu główki
I skap groszowej szabasówki.

Budny pokrowiec pajęczyny
Zasnął strun basy i wioliny,
Pył i rozlany wkrag atrament
Pięknej intarsji skrył ornament.

Inskrypcja zdobna mówi zasie
Kto to faciebat, w jakim czasie;
Mistrz Patavinus miał nazwisko
Półtrzecia wieku temu blisko.

I mówi dalej ów dokument
Jako z Florencji jest instrument.
Tam mistrz w terminie u Muzyki
Wykańczał swoje majstersztyki.

II.

Wydziwiał gości rój nad tobą:
Co za intarsja, jaki ton!
Stałeś się dziwo obcych stron
Salonu perłą i ozdobą,
Nie było ujmy na honorze
U ślicznej księżny w jasnym dworze.

Z ojczyzny słońca i lazuru
Wiozła cię pani na swój dwór
W północny kraj, gdzie śpiewa bór
Zimowych wicherzycie pieśń ponurą...
Niech w melancholję szarej sloty
Biją beztroską twe gawoty.

Gdy księżna rak swych lilje kładła
Aż z fraucymeru młódka bladła
Melodij słodkich szemrał zdroj
Na wyczulony klawisz twój,
Marząc wśród serca pukań, młodości
O szczęściu wielkiem i miłości.

Budziłeś nieraz zachwyt szczery,
Upojne szczęście jak woń bzów,
Strzelisty afekt w szmerze słów,
Zakłęcia, próby i dusery.
Hej, cudnie romans się zaczynał.
Gdy amor skrycie łuk napinał.

A później w czasach Kongresówki
Przytulił ciębie wiejski dwór.
Ręce nadobnych pańskich cór

Głaskały klawisz w zmiętych
szarówki,
Ty znów budziłeś w duszach czary
I marzeń rój, gęźbiarzu stary.

Listopadowa noc minęła
I z Belwederu wyszedł Czyn.
Poszedł ze dworu junak-syn,
Szabla radośnie znów błysnęła.
Bez chłopców teraz wieczorynki
Bo ich przywołał szum... Olszynki...

W świetlicy niewiast wieniec cały.
Halszka usiadła, szumnie era
Tę pieśń, co z Francji do nas szła,
Głosząc: Dzień oto krwi i chwały!
Rozbrzmiewa dumnie wśród
zaścianka
Płomienna, rwąca Warszawianka.

Miałeś szpincie jasne chwile —
Lecz w swych gustach zmienny
świat!

Dziś cel przetargów, stary grat
Spontawierany stoisz w pyle
I może zechce sobek-kupiec
Przy twojem drewnie — mięso
upiec!...

Lecz dusza twoja nie umarła,
Pieśń dawna gdzieś tam
w głębi śpi...
Szpincie, jakaś ci się śni
Dobra i czuła dłoń, co wsparła

Paluszki białe o klawisze.
By zmacić strun bolesną ciszę...

III.

Hej marzycielu, rzuc nadzieję,
Że dawne czasy wrócą ci,
Że miękki ton twój czar rozsiej,
Wyciśnie wzruszeń ły.

Kupił cię bankier, pan bogaty,
U antykwarsza częsty gość;
Wstawi cię między inne graty
A ma ich pono dość.

Stać będziesz wśród świecideł,
haftu.

Makat-antykwów co się zwie;
A raz na tydzień będą nafta
Wycierać boki twe.

Zabłyszny pysznie twe malonie
Z perłową masą, bronzem wraz,
Lecz pieśń — ta zamrze już w twym
lonie
Na wieczny może czas.

Parwenjuszowska atmosfera.
Szychy, martwota — smutny los.

Powoli struny rdza już zżera —
Oniemiał, stracił głos...

—oo—

konserwy - marmelady - Rucker

Pożegnanie Dcy O. K. VI. gen. Malczewskiego.

Lwów, 5 stycznia.

Pożegnanie dowódcy Korpusu lwowskiego odbyło się w niedzielę 3 bm. w Ognisku Oficerskiem w niedzielę 3 bm. W Ognisku Oficerskiem przemawiał wobec około 600 oficerów gen. dywizji Thullie, poczem gen. Malczewski podziękował Korpusowi oficerskiemu za wydatną współpracę. Następnie gen. Malczewski z gen. Thulliem i szefem sztabu pułk. Kamińskim udali się do sali „Gwiazdy”, w której zebrał się

korpus podoficerski celem pożegnania komendanta. Gen. Malczewskiego powitał chór podoficerów, poczem imieniem podoficerów przemówił chorąży Stankiewicz, wyrażając dzięki za troskliwą opiekę. Gen. Malczewski, dziękując, zachęcał do dalszej sumiennej pracy dla Ojczyzny. Gen. Malczewski 7 bm. wyjeżdża do Warszawy celem objęcia dowództwa I. Korpusu. Dowództwo we Lwowie obejmie chwilowo gen. Thullie.

—XO OX—

Otwarcie Domu Ludowego w Zboiskach.

Lwów, 5 stycznia.

Uroczystość piękna i podniosła odbyła się ubiegłej niedzieli w podlowskiej wsi Zboiska, gdzie dokonano poświęcenia i otwarcia nowo zbudowanego Domu Ludowego.

Dzieło dokonane zostało dzięki inicjatywie miejscowych organizacji oświatowych, w pierwszym rzędzie Związku Teatrów i Chórów włościańskich, oraz pełnej zapału i niezmordowanej pracy Komitetu Budowy, na którego czele stanęli pp.: I. Tarnawski, Jan Sapiński i Bronisław Wolf. Opierając się na składkach miejscowej ludności oraz uzyskanej subwencji (1000 zł.) od gminy m. Lwowa, przystąpiono w roku ub. do budowy, którą z końcem listopada ukończono.

W uroczystym akcie poświęcenia tej ważnej placówki społecznej i oświatowej na wsi wzięli udział delegaci władz i organizacji lwowskich, nauczycielstwo i ludność oko-

licznych gmin.

Władze rządowe reprezentowali p. starosta Żeleski, radca wydziału samorząd. Bartosiński, oraz komisarz pow. pol. państw. Kropiwnicki. Akty poświęcenia dokonał ks. kan. Mitrak, proboszcz z Malechowa.

Po akcie religijnym pierwszy przemówił im. rządu p. starosta Żeleski, który odczytał również pismo z życzeniami od wojewody Garapicha. Następnie przemawiali pp.: kierownik miejscowej szkoły p. Tarnawski, imieniem komitetu budowy p. Szymański i reprezentant Kółek rolniczych p. Majka.

Uroczystość zakończyło przyjęcie gości przy suto zastawionych stołach oraz wieczornica taneczna, która przeciągnęła się do późnej nocy.

Nowej strażnicy kultury i postępu polskiej wsi, życzymy: Szczęść Boże w pracy!

„Sami — sobie“.

Uchwały komitetu propagandy pożyczki wewnętrznej.

Lwów, 5 stycznia.

Onegdaj odbyło się pod przewodnictwem pana wojewody Garapicha posiedzenie prezydium Wojewódzkiego Komitetu propagandy za pożyczką wewnętrzną.

Uchwalono regulamin dla Komisji Odbiorczych i postanowiono, że komisja Nr. I. rozpocznie swe czynności dnia 4 b. m., w poniedziałek. Będzie ona urzędowała w Miejskiej Kasie Oszczędności na I. p. w Oddziale zastawniczym, codziennie od godziny 11—13.

Zapadła wyraźna uchwała, że odbieranie przedmiotów wartościowych i walut, będzie się odbywać tylko w lokalach wyznaczonych jako siedziby Komisji i że wszelkie wkładki przyjmowane będą przez Komisję odbiorczą jako depozyt stron, aż do czasu, gdy akcja za pożyczką wewnętrzną dla Banku Polskiego obejmie całe Państwo i powstanie gwarancja, iż wyda ona odpowiednie rezultaty. Depozyta, a to szlachetne metale i kosztowności, składane będą w skrytkach oddanych Komisjom do dyspozycji bezinteresownie przez odnośne instytucje finansowe, zaś gotówka i waluty obce lokowane będą w Banku Gospodarstwa Krajowego lub w Filii Banku Polskiego we Lwowie.

Dalsze obrady prezydium Komitetu dotyczyły wysłania delegata

do Warszawy, którym wybrano p. Jana Wasunga. Zadaniem jego będzie przedstawienie wyników dotychczasowej akcji we Lwowie marszałkowi Ratajowi.

POSIEDZENIE SEKCJI ŁĄCZNOŚCI.

Dnia 3 b. m. odbyło się posiedzenie sekcji łączności Wojewódzkiego Komitetu propagandy za pożyczką wewnętrzną dla Banku Polskiego pod przewodnictwem Prezesa Okręgowego Urzędu Ziemskiego Orzechowskiego. Na posiedzeniu tem załatwiono sprawy rozszerzenia propagandy na całe województwo lwowskie.

Komitet uprasza osoby zajmujące się ruchem społecznym na prowincji o nadsyłanie swych adresów na jego ręce (ul. Akademicka 1. 17). Komitety prowincjonalne, które już ewentualnie się zawiązały, zechcą podać swój skład i adresy celem umożliwienia przesłania instrukcji.

NOWA AFERA ZŁODZIEJSKA.

Warszawa, 4. 1. (AW). W Katowicach aresztowany został dyrektor filii Banku Gospodarstwa Krajowego, p. Wileński w związku z aferą krakowskiego oddziału Banku Przemysłowego.

Rasowi fałszerze banknotów.

Rząd węgierski jako protektor fałszerzy.

Budapeszt, w styczniu.

Węgry mają znowu swoją sensację.

Oto w Holandji aresztowano trzech Węgrów, którzy usiłowali puścić w obieg fałszywe banknoty francuskie w odcinkach po 1000 franków a wartości 10 milionów franków.

Aresztowani zeznali natychmiast, iż są członkami węgierskiej arystokracji i zajmują się fałszowaniem pieniędzy nie z chęci zysku.

Oświadczyli oni, że osobiście nie biorą udziału w fałszerstwie, że fałszywe banknoty przydzielono im z rozkazem puszczenia tychże w obieg w interesie celów politycznych.

Policia holenderska stwierdziła wkrótce, że ma do czynienia w istocie z członkami arystokracji węgierskiej, oraz że jeden z aresztowanych jest szwagrem węgierskiego ministra wojny, drugi sekretarzem przywódcy organizacji „Ochrony rasy”, podczas gdy trzeci

znanym redaktorem centralnego organu popieranego przez rząd związku „Ochrony rasy”.

Policia stwierdziła również, że aresztowani posiadali paszporty dyplomatyczne, przy pomocy których uniknęli rewizji swych bagaży przez organa graniczne.

Śledztwo dalsze wykazało, że rząd węgierski sam podjął akcję fałszowania banknotów.

Fałszerstwa przeprowadzane były w imię celów patriotycznych, a uzyskane w drodze tej pieniądze służyły do popierania irredentystycznych akcji w państwach sukcesyjnych.

Emisariusze osadzeni w więzieniu zostaną skazani według obowiązujących praw holenderskich na 9 lat więzienia.

Nie jest wykluczonem, że rząd węgierski zażąda wydania swych emisariuszy, by w kraju skazać ich pro forma, następnie w drodze amnestii wypuścić na wolność.

Ks. Windischgraetz przywódcą szajki.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 4 stycznia.

„Przegląd Wieczorny” przynosi wiadomość z Mediolanu, że do tamt. hotelu „De la Vie” wkroczyła policja francuska, celem ujęcia międzynarodowej szajki fałszerzy banknotów francuskich.

W sprawę tę włączona jest pewna dama, która znikła z hotelu, gdzie mieszkała pod nazwiskiem ks. Lupescu. Widziano ją często w towarzystwie b. rumuńskiego następcy tronu ks. Karola. Sprawa ta pozostaje w łączności z aferą budapestęską.

Wedle obiegających pogłosek o w. damę, którą pozatem widziano również w Londynie, na pogrzebie angielskiej królowej-matki, ma być córka kupca żydowskiego z Jassy nazwiskiem Wolf, z którą b. następca tronu rumuńskiego wziął swego czasu potajemnie ślub w Odessie. Ślub ten potem unieważniono.

Wiadomość powyższą należy przyjąć z dużą rezerwą.

KSIĄŻE WINDISCHGRAETZ ARESZTOWANY.

Budapeszt, 4. 1. (AW). W związku ze sprawą fałszowania obcych banknotów przesłuchano dziś b. ministra księcia Windischgraetza, który jest włączony w tę aferę. Po przeprowadzeniu rewizji w jego mieszkaniu, księcia aresztowano. — Fakt ten wywołał w mieście olbrzymią sensację.

Pisma donoszą, że ks. Ludwik Windischgraetz był głównym organizatorem bandy fałszerzy banknotów frankowych. „Pester Lyod” donosi, że klisze fałszywych banknotów 1000 frankowych fabrykowano w lokalu Instytutu kartograficznego.

—XO OX—

Nieuzasadniona zwyczajka cen papieru.

Lwów, 5 stycznia.

Fabryki papieru w Polsce podwyższyły z dniem 1 grudnia 1925 cenę za jeden kilogram papieru gazetowego z 53 groszy na 59 groszy.

Podwyżka ta była — zdaniem naszym — całkowicie nieuzasadniona, gdyż papier gazetowy jest produktem krajowym, wytwarzanym z surowca krajowego (z drzewa), a wytwarzają go siły krajowe (robotnicy polscy), wreszcie obok drzewa jest jeszcze drugi produkt krajowy do fabrykacji papieru potrzebny mianowicie węgiel.

Mimo to wszystko, że siły krajowe z surowców krajowych wytwarzają produkt krajowy, fabrykanci, też krajowi podwyższyli cenę za papier, ponieważ pieniądź zagraniczny, jakim jest dolar, doznał zwyczajki!

Wszystko to jest mocno dziwne, ale jak nazwać to, iż z dniem 1 stycznia 1926 podwyższą nas krajowi fabrykanci papieru ponownie ce-

nę za swój wytwór krajowy, a tym razem jeszcze więcej, bo z 59 groszy na 67 groszy za jeden kilogram!!!

W uzasadnieniu tej ponownej a zarazem tak poważnej podwyżki fabrykanci powiadają, że tłumaczy się ona „podrożeniem celulozy, spowodowanym przez zakupno drzewa w walucie dolarowej”.

Zapytujemy wobec tego, czy krajowe drzewo sprzedaje się w kraju za dolary? Zapytujemy powtórnie, czy to prawda — że fabryka celulozy we Włocławku zakupuje drzewo z lasów państwowych? Czy w takim razie (o ile to prawda), rząd miałby przyczyniać się do wzrostu drożyzny i podkopywania zaufania do złotego, skoro by miał handlować drzewem wewnątrz kraju za dolary?

Sprawa ta wymaga wyjaśnienia ze strony czynników rządowych względnie niezwłocznej a energicznej interwencji wobec fabrykantów papieru.

Z listów do redakcji.

O kulturę w naszych urzędach.

Lwów, 5 stycznia.

Otrzymujemy następujące pismo: Polskie urzędy cierpią jeszcze na wielki brak zrozumienia tego, pocóż istnieją: wszak są one stworzone dla publiczności, a nie publiczność dla nich. Tego się nie uznaje i traktuje interesantów jak z łaski, utrudnia się im raczej niż ułatwia załatwianie ich spraw. W b. Austrii każdy urząd i urzędnik uważał się za „władzę” i odpowiednio do tego zachowywał się wobec stron. Ale przecież nie lepiej i u nas. Jest wprost przyjęte, że urzędnik musi być nieuprzejmy. To wytwarza niechęć i wytwarza to błędne mniemanie, a raczej błędne odczucie, że państwo i obywatele są to dwa obce sobie czynniki. Jakże stąd straty, jakie utrudnienia w gospodarce — można sobie wystawić. Ale prócz tego urzędy nasze stoją na niskim poziomie kulturalnym. Oczywiście — nie o taką kulturę chodzi, która wyraża się czystością i porządkiem, choć i tej jeszcze brak. Ale myślę o tym bardzo niekulturalnym braku zastanawiania się nad potrzebami publiczności. Publiczność cierpi na niewygodę przy załatwianiu spraw w urzędach. Mam na myśli specjalnie urzędy pocztowe, które pod tym względem są jedne z najgorszych. Nadanie listu poleconego jest ciężką przeprawą, bo dyrekcji poczt czy naczelnictwu danego urzędu nie chciało się za stanowić nad tem, że lepiej zrobić więcej okienek dla listów poleconych.

Uderzyło mnie jedno szczególne niedbalstwo. Chcę złożyć na czyjeś konto w P.K.O. w Poznaniu pieniądze. Kupuję czysty blankiet, idę do okienka i po prostu proszę, żeby mi dano spis uczestników P. K. O. Poznań, bo oczywiście muszę wyszukać numer konta. Urzędniczka szpera chwilę na biurku, znajduje podarty, brudny spis u-

czestników P. K. O. Warszawa i obrażonym głosem oświadcza, że żadanego przezemnie spisu niema. W księgarni pocztowej takiej książeczki nie sprzedają. Jest tylko jeden sposób: zamówić spis w samej P. K. O. i dostać go za dwa tygodnie. Inaczej pieniędzy nie złożę. A zresztą przecież chyba nie można wymagać, żeby każdy człowiek, który może raz na rok składa pieniądze na jakieś konto w P. K. O., musiał kupować spis.

Kwiatków takich możnaby przytoczyć więcej. S. T.

Oby takich było więcej!

Piękny apel właściciela realności.

Lwów, dnia 5 stycznia.

Znany przemysłowiec p. Karol Bogdanowicz (senior) zam. przy ul. Piekarskiej 13 nadsyła nam pismo, w którym apeluje do właścicieli realności, aby obniżyli czynsz, sam dając pierwszy dobry przykład.

P. Bogdanowicz pisze:

„Srogie czasy przemiana, a będzie nam wszystkim dobrze. Podajcie ludziom rękę do zgody, a Bóg poda Wam.

Byłem bogaty dorobiłem się z pracy rąk.

Dziś z mizernej emerytury żyję z rodziną jak ubogi za drzwiami.

Wzywam do czynu szlachetnego: przyjmijcie żądania i prosby Ochrony Lokatorów i liczcie czynsz mnożnikiem z października 1925 r. dopóki ogółowi i Rządowi nie będzie lepiej.

Tak uczyniłem dla swoich 20-tu lokatorów.

Z poważaniem
K. Bogdanowicz.

Zapisujcie się do Ligi Obrony
Powietrznej Państwa.

Ruch kulturalny w Złoczowie.

(Od naszego korespondenta.)

Złoczów, w styczniu.

Ostatnio nastąpiło na terenie złoczowskim znaczne ożywienie w dziedzinie kulturalnej: Po zeszłorocznych odczytach a m. i. prof. Przybylskiego, red. Haszelesa i Dr. Zausmera ze Lwowa wygłosił niedawno temu dwa odczyty p. t. „Twórczość Żeromskiego jako walka z szatanem” — prof. Byra. Odczyty te, które odbyły się w sali Magistratu cieszyły się znaczną frekwencją. Między innymi obecni byli gen. Piasecki, prezes sądu Starkiewicz i i.

W Złoczowie powstało też obecnie „Towarzystwo prawnicze” grupujące w sobie sędziów, adwokatów, notariuszy oraz urzędników referendarskich starostwa i władz skarbowych. „Towarzystwo prawnicze” liczy około 70 członków i posiada własną bogatą bibliotekę złożoną z dzieł prawniczych. Prezesem został obrany wiceprezes Sądu Okręgowego w Złoczowie s. o. Ziarkiewicz. W ubiegłym tygodniu odbyło się inauguracyjne posiedzenie na którym mecenas Dr. Hessel wygłosił znakomicie opracowany referat p. t. „Rewizja czy kasaacja”. Nad referatem wyłoniła się dyskusja w której zabierali głos Dr. Hamerman, prokurator Błoński i i. „Towarzystwo prawnicze” przyczynia się znacznie do ożywienia życia prawniczego i zbliżenia prawników pracujących w różnych zawodach.

Potężną dźwignią ruchu kulturalnego na terenie złoczowskim jest znana w całej Polsce Księgarnia wydawnicza Zuckerkandia Wydawnictwa jej, a zwłaszcza „Biblioteka Powszechna”, mają olbrzymią wartość popularyzacyjno-kulturalną. Tanie kilkunastogroszowe tomiki „Biblioteki Powszechnej” przyswoiły czytelnikowi polskiemu wszystkie arcydzieła literatury swojskiej i obcej. W tem też znaczeniu jest

wydawnictwo Zuckerkandia prawdziwą twardą kulturę polskiej na wschodnich rubieżach Rzeczypospolitej. Wydawnictwo to nieustaje zresztą w swej pracy. Ostatnio opuszcilo prasę 5 nowych tomików „Biblioteki powszechnej”.

Z organizacji młodzieży czynnym jest w Złoczowie tylko Związek Akad. Młodzieży Zjednoczeniowej, który w czasie ferii Bożego Narodzenia odbył kilka zebrań ideowych.

Czytajcie

„KURJERA LWOWSKIEGO”

PODWYŻSZENIE KONTYNGENTU EMIGRANTÓW AMERYKAŃSKICH

Nowy York, w styczniu.

Urząd emigracyjny w Waszyngtonie, poczynił kroki o uzyskanie podwyższenia kontyngentu emigrantów z powodu braku robotników w Stanach Zjednoczonych.

OKRUCHY.

Tureccy święci.

Urzędnik to pan jest w sposoby bogaty gdy nie ma gotówki, brać musi na raty, rad rząd mu udziela, rat nie wzbroni kupiec, kto mimo rad i rat nie jest rad, ten głupiec.

To są całą gębą prawdziwi panowie, bo mogą gębować, nikt im nie odpowie. Więc rad jest urzędnik (rada urzędnicza, choć zaliczki nigdy nie bierze za liczkę).

Przeto zakazany owoc ich nie nęci, nasi urzędnicy są prawie jak święci... a jacy? tureccy. Boga ci kochają a bogaci nie są bo g. ci nie mają.

Zeter.

Odcinek „Kurjera Lwowskiego” z 5 I 1926

List z Zakopanego.

(Korespondencja „Kurj. Lwowsk.”).

Zakopane w grudniu 1925.

W Zakopanem zastaje się mały, doskonale funkcjonujący światek, rządony według odrębnych, tylko sobie właściwych praw. Ma się wrażenie, że wszystko uciekło w popłochu z wielkich miast, gnane przez niełaskosne upiory zagłady. Żadne wartości wytworzone przez ludzi nie zdolają wstrzymać napotną, tylko Giewont, gigantyczne Tatry zastoją przed wielkim gniewem. Ludzie w Zakopanem starają się uniknąć rozmów o swoim prawdziwym życiu, dostrajają się, o ile to możliwe, do dostojnej bez troski gór, są stanowczo miłsi i młodszy. Widać ich rozbawionych, robiących bałwany śnieżne, czapiących na nartach niby na absurdalnych nogach w miękkich kłębach śniegu, wrzymających się na sankach jak radosny krzyk w płonące mury inrozu — odczuwa się dopiero miarę spustoszenia jakiegoż życia w nich dokonało. Ze stanowiska tej sentymentalnej siesty — jaką jest Zakopane — wydaje się wszystko pozatem dobrze zorganizowanym piekłem, w którym cały wysiłek ludzki obraca się w kierunku głównego kotła. Faktem jest, że człowiek chaosu tęskni za wędzidłem. To jest ponure. Ale straszli-

szy w swej grozie jest orgiastyczny pęd człowieka zorganizowanego — do Zakopanego. Niestety, Mądrzy ludzie miasta — ci pierwsi — przywlekli za sobą swój odrażający garb. Klimatykę, policję, kawiarnię i teatr. Gdzieś za Doliną Kościeliską hula wysoka, ostra wolność. Górale zatrzymują samy przed restauracją i po kwadransie odpoczynku wracają na Krupówki. I tak już będzie chyba zawsze.

Zatem, pisząc o Zakopanem, należy wspomnieć przede wszystkim o dancinгах. Jeśli taniec ma być ucieczką przed katastrofą, jestem gotów opiewać przedsiębiorstwo Trzaski słowami konającego łabędzia. (I „burżujstwo” ma swoje zadumanie: jest niem ramion murzyńskie kołysanie). Lecz bliżej obserwując kanciaste podrygi wierzgających „uciekierów”, nabiera się przekonania, że taniec wlewa nowe witaminy w organizm, omdlewający pod ciężarem wciąż na nowo mnożących się bakcyliów cywilizacji. Słowem: w dancingu „burżuj” przysposabia się do dalszej walki o byt. Mowa tu oczywiście o starych walcach, rżących polkach i otumaniających mazurach. Takim tańcom wołam: dość! Na wszystkie świętości dotychczas niedyskredytowane! Nic już nie pomoże! Straciła sens wasza walka i stracił sens wasz byt!

Orkiestro! Wielkiego finału! Trupa wynieść z sali! Co mamy wspólnego z tem hasającym stadem kobył

i ogierów, dojadających ostatki swej spleśniałej filozofii? Miejsca dla młodej generacji, trzymającej się od was w przyzwiołem oddaleniu!

Otóż, gdy „błękitny walc dunajski” zamiera, rozplywając się we własnym zapachu, nowa orkiestra przemawia bębniem i piszczalką. Idą do tańca dziewczęta, wyrastające z narkotyku swej płci tępem i mackami pragnienia. Dobrze tak! Dla nowych fizjologii nowa orkiestra. Czas jest białym prześcieradłem, na którym każdy z nas odbija krwawe ślady swej udręki. Młodzieńcy nierzeczywistymi rękami szukają konturów swych wymażonych myśli. Być może, że w tańcu każdy z was odnajdzie sen prawdziwości i prawdziwość snu.

Prawdą jest, że nowy taniec sprowadził rozlewność falistej linii do sztywnej surowości linii kanciastych. Odbija dążenia cywilizacji współczesnej, wyrażającej się najbardziej w bryłach ostrograniastych. Ale ciała pozostały te same. Wnętrze ludzkie, ciemne i nieskontrolowane przez umysł nie potrafi się zespolic z rytmem jazz-bandu. I dlatego nie widzę dwóch generacji u Trzaski. Jest jedna targająca się w niezrozumiałej płataninie.

Siedząc w tej bezmyślnej, do szaleństwa zanudzonej ciżbie przejmuję prawdziwym przerażeniem myśl, że nad tem małym żerowiskiem nachyla się tytaniczna sylweta Giewontu, mity raz na zawsze skamieniałego,

skazanego na wieczne, coraz groźniejsze milczenie.

Odrębne oblicze ma Zakopane chorych. Panuje w niem bolesna ascetyczna regularność, doprowadzająca do jaknajwiększego uproszczenia funkcji w człowieku. Eliminuje wzruszenia, tłumia porwy, wygładza wszelkie wybujałe emocje i zdaje się, że zbliża w ten sposób człowieka do gór, skuteczniej, niż przewodniki tatrzańskie. Tatry bowiem odczuwa się dopiero wtedy, gdy się uciążliwy i niepotrzebny inwentarz uczuć, powstałych drogą najmniejszego oporu, precz z siebie wyrzuci, robiąc miejsce dla kontemplacji bardziej bezinteresownej.

Jest jeszcze Zakopane wygnawców, Rosjanie, rozprószeni obecnie po całym świecie i tu błądzą jak upiory, przeżarci goryczą, niepokojem i — niemocą. Każdy z nich, nawet najbardziej szary, wytwarza własny mesjanizm i przepaja nim swoją nędzę, dla innych, sytych ojczyzną, obojętną i wzgardliwą.

O literatach w Zakopanem nie wiele da się powiedzieć. W dusznych kurnikach miejskich najmocniej odczuwają „przyrodę”, opiewając ją w wyuzdanych strofach, ale w Zakopanem boli ich bezradność, sterczą od świtu u Karpowicza i słowami bombardują swoje zakłopotanie.

A. Dan.

Wiadomości z Przemyśla.

(Od naszego korespondenta).

Przemyśl, 4 stycznia.

D. O. K. zostanie jednak zwinięte. Pomimo dementi M. S. Wojsk. z powodu pogłosek o zwinięciu tu-tejszego D. O. K. należy przyjąć jako pewne, że likwidacja tego **Dowództwa** jest rzeczą postanowioną. Zostanie ona przeprowadzona w ciągu I półrocza b. r., przy czym agendy zostaną rozdzielone pomiędzy D. O. K. Lwów oraz D. O. K. Kraków.

Ruch automobilowy uruchomiony w czerwcu z. r. przez kraj. Sp. komunalny — został — widocznie — **zupełnie zlikwidowany**. Fakt ten wywołał wśród publiczności szczery żal. Autobusy bowiem były przy-

jemnym, dość dogodnym i niedrogim środkiem lokomocji. Ostatcznym powodem zastanowienia ruchu było stanowisko zarządu gminy, który zażądał od kraj. Sp. Komun. pewnego procentu od biletów jazdy.

Nowy organ „Wiadomości miejskie“. Dawna grupa centrowa („Nr. 12“) ma w najbliższym czasie podjąć wydawnictwo własnego tygodniowego organu miejscowego. Jako członków Komitetu redakcyjnego wymieniają inż. **Tad. Bystrzyckiego**, prof. **Ap. Garlickiego** i i.

Nowe wydawnictwo okaże się p. t. „Wiadomości miejskie“.

Nowa część świata wyłoni się z Oceanu Spokojnego.

Lwów, 5. grudnia.

Znany amerykański uczony, **Edwin Naulty**, niedawno wygłosił sensacyjne twierdzenie, że nie mniej, ni więcej, ale z **głębiny morskich wyłania się nowy ląd**. Wydarzenie to stanie się realnie widzianem jeszcze za życia obecnego pokolenia i pociągnie za sobą **podniesienie się poziomu ziemi** na stopniu szerokości geograficznej hawajskiego archipelagu. Naulty spodziewa się, że rozległe nowe tereny **wyłonią się w środku Oceanu Spokojnego**. Uczony ten, który od szeregu lat specjalnie studjuje oceanografię, a w szczególności Ocean Spokojny, twierdzi, że nowa część świata co do rozmiarów równą będzie mniej

więcej **Kalifornii**. Na terytorium tem będzie się mogło pomieścić **przynajmniej 25 milionów ludzi**.

Nowy ten kontynent dla narodu, który go obejmie w posiadanie, będzie stanowił ważny punkt strategiczny, oraz **doniosły punkt handlowy**. Geograficzne położenie nowej części świata umożliwi jej wydatną produkcję cukru, gumy, kawy, herbaty.

Naulty nie sądzi, aby pojawienie się tego nowego kontynentu miało być połączone z jakimiś wstrząsającymi katastrofami żywiołowymi. Amerykański fizyk wyraża opinię, że **proces ten postępuje powoli i systematycznie od szeregu lat**.

Jak karać sjamskich braci?

Lwów w styczniu.

Słynni bracia sjamscy mają obecnie lat 25 i służą u pewnego bogatego kupca jako szoferzy w Manila na Filipinach. Policja amerykańska ma nie mało z nimi kłopotu, ponieważ niewiedzą jak ich ukarać za szybką jazdę po ulicach. Poczucie sprawiedliwości jest u amerykańskiego policjanta równie wielkie jak poczucie prawa. Już kilka razy zwrócono im uwagę na obowiązujące przepisy, ale to nie poskutkowało. Zawsze nie jeden to drugi coś

przeszkrobał. Wobec tego obecnie zagrożono im, że odtąd jeden będzie musiał cierpieć za drugiego i obaj równocześnie pójdą do kozy.

Jaka szkoda, że nie matam naszego warszawisty. Tenby natychmiast spisał dwa protokoły, które mu są potrzebne do awansu i nie bawił się żadne etyczne ceregiele. A ktowie, czy w Warszawie nie znalazłby się geniusz, któryby ich przecież potrafił zredukować, cożby go bowiem obchodziło, że oni są zrosnięci?

W państwie kobiet.

Lwów, 5 stycznia.

Na półwyspie malajskim znajduje się okręg, w którym **obowiązują rządy kobiety**. Pewien Czech, zwiedzając tę miejscowość, był zachwycony. Powiada on, że właścicielami majątków i domów są **matki**. Mężczyzna mieszka w domu swojej matki, a ponieważ wedle zasad koranu ma prawo do kilku żon, przeto wszystkie gospodarskie i inależności powinności spełniać musi jako **dochodzący**. Pod opieką matki w jednej dużej izbie żyje **kilka rodzin**. Do tej izby przychodzą mężowie, którzy tam mają swoje żony, by odwiedzić ukochaną i pomóc w pracy na polach ryżowych. Po ukończeniu roboty, **idzie do drugiej, trzeciej i czwartej**, to też nie dziwnego, że zewnętrzny ich wygląd jest mało pokąźny.

Ale wszyscy chwalać sobie ten ustrój społeczny i wypadki wiarołomstwa są bardzo rzadkie. Cały

okręg, pozostający pod władzą **najstarszej z kobiet**, musi być bardzo silny, skoro nawet Anglia, jako protektorka nie ma odwagi mieszać się zbyttno w sprawy niewieściego państwa. Powiada ów podróżnik, że sprawy takie jak programy partyjne, kwestie mieszkaniowe, bezrobocie, kryzysy gabinetowe i t. p. są nie do pomyślenia.

„Bądźcie przekleci bolszewicy“!

Moskwa w styczniu.

Poeta rosyjski **Jessienin**, który przed kilku dniami odebrał sobie życie w Petersburgu — przed śmiercią napisał kilka słów **własną krwią** na kawałku papieru. Pośmiertny ten list został skonfiskowany przez G. P. U. Jessienin miał napisać tylko 3 słowa: „Bądźcie przekleci, bolszewicy“. Jessienin był wiernym synem wsi i w poezjach swych opisywał życie chłopów rosyjskich. Liczył lat 30. W r. 1923 wydał w zbiorowej edycji wszystkie swe dzieła.

Kurjer literacki.

Wyszedł z druku noworoczny numer „Głosu Prawdy“, pod redakcją **Wojciecha Stpicyńskiego**.

Zawiera szereg publikacji wybitnych publicystów z dziedziny: polityki, produkcji, finansów, szkolnictwa i t. d. Redakcja i administracja, Warszawa, Szpitalna 1.

„Świat Kupiecki“. Świeżo ukazał się Nr. 1. (1926 r.) „Świata Kupieckiego“, organu Rady Związków Towarzystw Kupieckich Polski Zachodniej. Na treść tego nr-u składa się: 1) Geneza powstania i praca „Świata Kupieckiego“, 2) Zasada ceny odkupu — **Dra Hryniewieckiego**, 3) Zmiana w polityce Z. S. R. R. — **St. Starzyńskiego**, 4) Zabezpieczenie pracowników umysłowych, 5) Co mówią inni, 6) Życie organizacyjne kupiectwa, 7) Ex - import.

„Muzyka“. Ukazał się podwójny numer (listopad-grudzień) miesięcznika „Muzyka“, redagowanego przez **Mateusza Glińskiego**. Obszerny, w pięknej szacie wydany zeszyt zawiera na wstępie nieznany wiersz **M. Konopnickiej** o Chopinie oraz następujące artykuły: **X. H. Feichta** „Giovanni Palestrina“ (1925—1925), **C. Jellenty** — „Stefan Żeromski wobec piękna muzycznego“, **A. Cassella** — „Problemy harmonii nowoczesnej“, **A. Chybińskiego** — „Paweł Dukas“, **F. Schrekera** — „Mój autoportret“, **B. Szarlita** — „Od Jana Strassa do Leona Falla“, **Rimskiego** — **Korsakowa** — „W obrobie prawdy“ (list otwarty), **St. Niewiadomskiego** — „Życie i twórczość R. Statkowskiego“, **K. Szymanowskiego** — „Pamięci Romana Statkowskiego“.

W dziale bieżącym oprócz „Impresji Muzycznych“ **M. Glińskiego** i sprawozdań z kraju (Warszawa, Kraków, Lwów, Poznań) i zagranicy (Berlin, Paryż, Wiedeń, Bukareszt, Nowy York), zamieszczone zostały następujące obszernie ru-

bryki: **Nowe Wydawnictwa**, **Przegląd Prasy**, **Kronika**, **Muzyka polska zagranicą**, **Rozmaitości** i inne.

W dodatku nutowym — nieznanym „Prelude“ śp. **Romana Statkowskiego**. Numer zawiera 90 str. — (25 ilustr.) i kosztuje 2-50 zł.

Przegląd wojskowy kwartalnik poświęcony wojskowej myśli obcej wydawany przez wojskowy Instytut Naukowo-Wydawniczy, Oddział II. sztabu generalnego i Towarzystwo wiedzy wojskowej. Wyszedł Zeszyt 6. Rok drugi Kwartał IV. Treść: **Płk. Fulvio Zugaro**: Siły zbrojne poszczególnych państw i koszty ich utrzymania. (1924). Streścił **kpt. S. G. Kozolubski**. — **Zagadnienie jednolitości dowództwa w wojsku sowieckim**. Zestawił **St. Płoski**. — **Kpt. Waldemar Pfeifer**: Wpływ lotnictwa na technikę marszów. Streścił **mjr. S. G. J. Gaładyk**. — **Mjr. Bernis**: Zadania i metody pracy oddziałów II-gich sztabów wielkich jednostek podczas wojny. Streścił **kpt. S. G. J. Czerwenka**. — **Mjr. Besnard**: Fiziologia marszu wojskowego. Streścił **gen. bryg. St. Składkowski**. — **Płk. D. P. Żiwkowiec**: Organizacja dowództwa artylerji. Streścił **płk. S. G. Janusz Gąsiorowski**. — **Współdziałanie lotnictwa z kawalerją według poglądów rosyjskich**. Zestawił **mjr. S. G. Adam Stebłowski**. — **Płk. Blümner**: Pociągi pancerne podczas wojny światowej i w okresie powojennym. Streścił **por. T. Frasniewicz**. — **L. Malewanow**: Urządzenie stacji kolejowej z wojskowego punktu widzenia. Streścił **mjr. S. G. Jeżowski**. — **Mjr. Meade Wildrick**: Operacje nadbrzeżne. Streścił **kpt. S. G. Hinterhoff**. — **Wiadomości różne** (26 notatek). — **Bibliografia** 47 czasopism obcych. Kwartalnik ten, winien się znaleźć w rękach każdego oficera rezerwy.

Ze świata.

+ **Kobieta otrzymała nagrodę Nobla**. Akademia umiejętności w Sztokholmie przyznała tegoroczną nagrodę Nobla za fizykę pani **Siegbahn**, profesorce uniwersytetu w Uprali.

+ **Znakomity rzeźbiarz niemiecki Piotr Bruckmann** zmarł w Monachium w 72 roku życia.

+ **Zakaz nauczania w językach słowiańskich**. Z Zagrzebia donoszą, że rząd włoski wydał rozporządzenie, zabraniające nauczania w szkołach ludowych języka słoweńskiego i chorwackiego. Rozporządzenie to wywołało rozgoryczenie i popłoch wśród mniejszości jugosłowiańskich we Włoszech.

+ **Upadek dziennika sjonistycznego we Wiedniu**. Z nowym rokiem przestał wychodzić w Wiedniu organ sjonistów tamtejszych, dziennik „Wiener Morgenzeitung“. Upadek pisma tego tłumaczą tem, że prowadzone ono było w duchu opozycyjnym do sionizmu urzędowego. — Redakcja „W. M.“ ogłosiła odezwę, w której domaga się, aby urzędowo zbiórke w wysokości **pół miljar-da koron austr.**, celem umożliwienia dalszego istnienia dziennika.

+ **Zniesiona w Rosji kara śmierci za dezercję**. Z Moskwy donoszą, iż rząd sowiecki uchwalił znieść karę śmierci za dezercję z wojska — dezercja bowiem odbywa się w tak olbrzymich rozmiarach, iż trzeba by rozstrzelać za to **kilkadziesiąt tysięcy**.

+ **Kongres rosyjskiej partii komunistycznej** zakończył się 1 bm. w Moskwie. Wybrano komitet centralny, złożony z 63 osób. Weszli między innymi do tego komitetu: **Stalin**, **Rykow**, **Tomski**, **Kalinin**, **Bucharin**, **Cziczerin**, **Trocki**, **Kamieniew**, **Krasin**, **Sokolnikow**, **Zinowiew** i **Rakowski**.

+ **„Wesoły“ Sylwester w Berlinie**. W noc Sylwestrowa porańiono w Berlinie 353 osób, zabito 6, a 11 osób odebrało sobie życie.

+ **Zemsta losu**. Oberfyzik miasta Baden pod Wiedniem poślizgnął się na chodniku własnego miasta i złamał sobie rękę. Ofiarę magistrackich porządków musiano natychmiast przewieźć do szpitala.

+ **Elektryczny policjant**. Pewien inżynier w Gelsenkirchen wynalazł przyrząd elektryczny do natychmiastowego ubezwładnienia przestępców, opierający się na polu przy arestowaniu. Przyrząd ten, którego opisu korespondent nie podaje, zakończony jest guzikiem elektrycznym, ukrytym w rękawiczce policjanta. Wystarczy położyć mocno na ramieniu przestępcy rękę uzbrojoną w ten guzik, aby prąd elektryczny, spływający z guzika, ubezwładnił natychmiast arestowanego. Podobno próby dokonane z tym wynalazkiem w Gelsenkirchen dały wyniki zupełnie zadowalające.

MAKARONY

niedoścignionej
jakości.

1918

„KŁOS“

Wszędzie do nabycia.

Papierowe daty.

Drożyna wzrosła tylko o 11-21 procent!!

(Telefonem od nas go korespondenta).

Warszawa, 4 stycznia.

Biuro badania cen przy Głównym Urzędzie Statystycznym ustaliło, że koszt utrzymania rodziny, złożonej z czterech osób, wzrosł w porównaniu z listopadem o 11.21 procent.

Koszt utrzymania w samym miesiącu grudniu wzrosł o 11.2 proc. Wzrost drożyny w pierwszej połowie grudnia wynosił 9.4, w drugiej: 1.7. W drugim półroczu z r. koszt utrzymania wzrosł o 22 proc.

—XO OX—

Dyktatura wojskowa w Grecji.

Ateny, 4. 1. (AW). W związku z proklamowaniem dyktatury wojskowej Pangalosa, naznaczone na 10 b. m. wybory, zostały odroczone.

Wiadomości o przewrocie w Gre-

cji zostały przyjęte w angielskich kołach politycznych z dużym zaniepokojeniem, zwłaszcza, że akcja rewolucjonistów idzie w kierunku zwiększenia marynarki i wojska.

—XO OX—

Rząd litewski sfałszował wywiad z Cziczierinem.

Związek państw bałtyckich. Sprawa wileńska.

Gdańsk, 4. 1. (PAT). Poselstwo Z. S. S. R. w Kownie ogłasza oświadczenie, w którym zaznacza, że widzi się zmuszone sprostować fałszywie podane przez oficjalną prasę litewską oświadczenie Cziczierina, wygłoszone podczas jego pobytu w Kownie. Prasa litewska podała — głosi komunikat — że Rosja odnosi się sympatycznie do projektowanego związku państw bałtyckich, poselstwo zaś stwierdza, że Rosja pragnie utrzymać stosunki z każdym państwem bałtyckim oddzielnie, a w żadnym razie nie ze związkiem państw bałtyckich. Po stwierdzeniu

powyższego Cziczierin oświadczył, że rząd inaczej ocenia związek 3-ch państw: Estonii, Łotwy i Litwy, niż 4-ch państw: Finlandii, Łotwy, Estonii i Polski.

W sprawie wileńskiej prosił poselstwo: Cziczierin, podkreślając pogląd Z. S. S. R. na sprawę wileńską, nie powoływał się na traktat ryski z Polską, gdyż zasadnicza teza, że losy ziemi wileńskiej mogą być rozstrzygnięte tylko na podstawie porozumienia Polski z Litwą, — wynika z układu rosyjsko - litewskiego z roku 1920.

—XO OX—

Mianowanie nowego następcy tronu w Rumunji.

Bukareszt, 4. 1. (PAT.) Dziś odbyło się posiedzenie Zgromadzenia Narodowego. Prezydent Brătianu odczytał pismo rezygnacyjne ks. Karola oraz orędzie króla, żądające od Zgromadzenia Narodowego przyjęcia aktu zrzeczenia się przez ks. Karola praw następcy tronu, członka rodziny królewskiej i władzy ojcowskiej nad ks. Michałem. Prezydent Brătianu oświadczył, że decyzja ks. Karola wypływała z moty-

wów czysto prywatnych. Po przemówieniu premiera przystąpiono do głosowania nad ustawą przyjmującą akt rezygnacji ks. Karola i nadającą ks. Michałowi prawa i godność następcy tronu. Ustawa przyjęta została 234 głosami przeciw 3. Następnie Zgromadzenie Narodowe przyjęło ustawę o utworzeniu Rady regencyjnej dla nieletniego następcy tronu.

Prezydent Rzplitej zapytuje o sytuację w rolnictwie.

(Telefonem od naszego korespond.)
Warszawa, 4 stycznia.
Prezydent Rzplitej wezwał do Spółki ministra Kiernika w celu omówienia spraw dotyczących sytuacji w rolnictwie, a to w związku z ogólnym położeniem gospodarczym Państwa.

—OO—

NIEMIECKO - AMERYKAŃSKI TRUST STALOWY.

Berlin, 4. 1. (PAT.) Pisma donoszą, że w najbliższych dniach ma dojść do skutku niemiecko-amerykański trust stalowy. Półoficjalna agencja Assot. Press potwierdza tę wiadomość.

—OO—

KATASTROFA KOLEJOWA W MAGDEBURGU.

Magdeburg, 4. 1. (PAT.) Dziś zdarzyły się tu dwa pociągi osobowe, przy czym pięć osób odniosło rany.

DR. KEMMERER KONFERUJE.

Warszawa, 4. 1. (AW). Amerykański ekspert finansowy, dr. Kemmerer, poza kilku odbytymi konferencjami zwiedzał wczoraj zabytki Warszawy. W dniu dzisiejszym odbył konferencje z dyr. Banku Polskiego p. Karpińskim i w Banku Gospodarstwa Krajowego.

OBIAD NA CZEŚĆ PROF. KEMMERERA.

Warszawa, 4. 1. (PAT.) Dnia 4 b. m. min. skarbu Zdziechowski wydał w salonach klubu myśliwskiego obiad na cześć prof. Kemmerera. W obiedzie wzięli udział min. przem. i handlu Osiecki, poseł St. Jędr. Stetson, wicedyr. Młynarski i t. d. Po obiedzie odbył się raut, na który przybyli min. sprawiedliwości Piechocki, posłowie Sejmu i Senatu z marszałkami i wielu in.

—OO—

Krwawy „Sylwester“ w Schönthalu.

Lwów, 5 stycznia.

Dnia 1 stycznia o g. 6 rano, a więc jeszcze w ciągu „Sylwestra“, — do mieszkania Jakóba Seilera w Schönthalu, kolonii niemieckiej, pow. Gródek Jagielloński, wtargnęli: Filip Schneider, 27-letni rolnik z Karaczynowa, pow. Gródek Jag., oraz Karol Bernhard, 19-letni rolnik z Schönthalu. Obaj byli w nastroju rdzennie „sylwestrowym“. Filip Schneider, ku przerażeniu biesiadników, strzelił z rewolweru w lampę, a następnie w kierunku siedzącego tuż obok lampy Mikołaja Schöfera, naczelnika gminy w Schönthalu.

Strzał na szczęście chybił, ale wśród ciemności wszczął się nieopisany popłoch. W czasie tego zamieszania awanturnicy wyszli i udali się do mieszkania Filipa Bernharda w Schönthalu.

Tu rozegrała się taka sama scena, jak w mieszkaniu Seilera. Wówczas strzał w lampę, popłoch i nieopisany wrzask. Dominował jednak nad wszystkim głos Karola Bern-

harda, który żądał od gospodyni domu „długiego, szpiczastego“ noża, by zabić Schöfera, naczelnika gminy w Schönthalu.

Napadnięci odetchnęli. Schöfera nie było bowiem wśród nich.

Pouczono napastników, iż naczelnik gminy uciekł od Seilerów i bawi właśnie u nauczyciela, Wilhelma Bechtloffa w Schönthalu.

Wobec tego napastnicy udali się do szkoły, gdzie wybili wprzód szyby, poczem wtargnęli do wnętrza.

Tu rozpoczął się koniec zawadającej zabawy dwu szaleńców. Filip zaczął „sypać“ kulami. Jakób, brat jego, padł ciężko ranny.

Karol Bernhard zmagając się tymczasem z innymi napadniętymi.

I kto wie, jakby się „zabawa“ ta skończyła, gdyby nie policja, która została powiadomiona o zajściu. Filipa Schneidera aresztowano i odstawiono do więzienia we Lwowie, zaś za Karolem Bernhardem, który zdołał zbiec, czyni się poszukiwania.

Otwarcie wystawy cechu artystów plastyków „Jednoróg“.

Lwów, 5 stycznia.

Wczoraj w godzinach południowych odbyło się otwarcie wystawy „Jednoróg“, na które przybyli liczni reprezentanci sztuki, literatury, prasy i wykwiłta publiczność. Wszystkie sale naszego Tow. Przyjaciół Sztuk Pięknych zajęła ta wystawa, która, jakkolwiek niejednolita, daje dowód pewnego wysiłku i ambicji twórczej. Wśród artystów, biorących udział w wystawie spotykamy nazwiska znane i dobrze zapisane już w naszej plastyce, jak Hryńkowskiego, Krzyżanowskiego, Rubczaka, Żurawskiego i innych.

O wystawie napiszemy obszernie, w najbliższych dniach. (as.)

—OO—

NOWY GABINET BULGARSKI.

Sofia, 4. 1. (PAT.) O godz. 16 król przyjął równocześnie na audjencji Cankowa i Liapcewa i podpisał dwa dekrety, jeden o przyjęciu dymisji gabinetu Cankowa a drugi o mianowaniu drugiego gabinetu Liapcewa.

—OO—

STEROWANIE AEROPLANEM ZA POMOCĄ GIROSKOPU.

Londyn, 4. 1. (PAT.) Dzisiejszej nocy odbędzie się na przestrzeni Londynu — Paryż próba doświadczalna co do sterowania aeroplanem zapomocą giroskopów. Giroskopy są przymocowane do skrzydeł i steru samolotów i w zależności od wiatru zapewniają równowagę aeroplanom. Gdy aeroplan na skutek wiatru przechylił się na jedną stronę, to zapomocą giroskopu zostaje on niezwłocznie doprowadzony do równowagi. Maszyna będzie sterowana zapomocą giroskopu bez udziału pilota, którego jedynym zadaniem podczas lotu będzie kontrolowanie wysokości lotu i jego regulowanie.

—OO—

SZCZĘŚCIE W NIESZCZĘŚCIU.

Praga, 4. 1. (PAT.) Pewien morderca skazany za zabicie swej kochanki dożywotnie więzienie a odsiadujący karę w Trenčinie otrzymał zawiadomienie, że wygrał na loterii milion koron.

Samobójstwo naczelnika wydziału bezpieczeństwa

(Telefonem od naszego koresp.).

Warszawa, 4 stycznia.

Dziś o godzinie 12.25 po poł., pozbawił się życia wystrzałem z rewolweru w skroń, b. naczelnik wydziału bezpieczeństwa w komisariacie rządu na miasto Warszawę — Julian Grekowicz. Od lipca z. r. s. p. Grekowicz z powodu choroby nie urzędował.

—OO—

KUPCY WARSZAWSKY SCHOWALI CUKIER.

Warszawa, 4. 1. (AW.) W handlu detalicznym daje się zauważyć od kilku dni brak cukru. Organizacja cukrowników stwierdza, iż handel został dostatecznie zaopatrzony w cukier. Wobec tego kupcy ukryli zapasy cukru w oczekiwaniu podwyżki cen.

—OO—

Wiadomości telegraficzne.

— Rząd polski spłacił dnia 31 grudnia ub. r. skarbowi angielskiemu 135 tys. funtów szterl., jako półroczną ratę długu relifowego, zgodnie z umową z roku 1924.

— Poziom wody na Wiśle stale się podnosi. W dniu 1 b. m. wynosił pod Warszawą 2.45 m., dnia 2 b. m. — 3.10 m., w dniu 3 b. m. już 3.60. Niebezpieczeństwa wylewu niema jeszcze.

— Polska linia lotnicza przebyła w grudniu ogółem 35.574 klm., przewożąc w 131 podróżach 207 pasażerów 2358 kg. towarów i 64 kg. poczty.

— Królowa-matka włoska zmarła dziś rano o godz. 10.15.

Odcinek trzeci

uprawnijający do udziału w losowaniu nagród za rozwiązanie

Szóstej szarady

„Kurjera Lwowskiego“.

Termin nadsyłania rozwiązań do 9. bm.

KRONIKA.

KALENDARZYK.

Dziś: rzym.-kat. Emilij, gr.-kat. 10 mucz. — Jutro: rzym.-kat. Trzech Króli, gr.-kat. Ewhenji.

REPERTUAR TEATRÓW MIEJSKICH.

TEATR WIELKI.

Wtorek „Nietoperz“ Ceny niższe.
Środa o 3 popoł. „Tosca“. Ceny niższe.

Środa o 7-30 „Pan Minister“. Ceny niższe.

Czwartek o 7-30 „Nietoperz“. Ceny niższe.

TEATR NOWOŚCI.

Wtorek „Świerszcz za kominem“
Premjera. Ceny niższe.

Środa o 3-30 popoł. „Dzikus“. Ceny niższe popołudniowe.

Środa o 7-30 „Świerszcz za kominem“. Ceny niższe.

Czwartek o 7-30 wieczór „Świerszcz za kominem“. Ceny niższe.

REPERTUAR TEATRU MAŁEGO.

Wtorek o 7-30 „Urwis“.

Środa o 4 popoł. „Hiszpańska mucha“.

Środa o 7-30 „Urwis“.

CO GRAJA DZISIAJ W KINIE:

Apollo: „Scaramouche“ arcydz.
ameryk.

Ghimera: Podróż ks. Walji i 4 komedje.

Kopernik: Dama w Masce.

Marysielka: Dama w Masce.

Lew: Królowa Saba.

Palace: „Noc w Palais de Dance“, i Daisy łapie Hrabiego.

Biuro Koncertowe M. Tuerka.
Wtorek 5 stycznia: **Leopold GODOWSKI, pianista.** 861

— **Teatr Wielki** powtarza dziś operę Straussa „Nietoperz“. Trzy pierwsze przedstawienia tej nowości repertuaru zdobyły ogromne powodzenie i wypełniły doszczętnie widowie.

— **Teatr Nowości** występuje dziś z premierą sztuki Karola Dickensa „Świerszcz za kominem“. Dopelnieniem sztuki jest bogata ilustracja muzyczna kompozytora M. Rogowskiego.

— **Pierwsze poświęteczne przedstawienie dla młodzieży szkolnej** odbędzie się w najbliższą sobotę, dnia 9 b. m., w Teatrze Wielkim. Będzie niem wznowienie arcydzieła komedji narodowej: „Ślubów panińskich“ Ad. hr. Fredry, w doborowej obsadzie artystycznej. Zamówienia wcześniejsze przyjmuje i bilety sprzedaje Komitet rozrywki dla młodzieży szkolnej w budynku szkolnym im. Tańskiej, przy ul. Jabłonowskich, w środę i czwartek od godz. 5—7 wieczorem. Ceny miejsc znacznie niższe.

— „Tosca“, opera Puccini'ego, ukaże się na przedstawienie popołudniowe, po cenach znacznie niższych, w dniu jutrzejszym, w niezamienionej obsadzie. Początek o godzinie 3-ciej po południu.

— **Tradycyjny Opłatek uczestników Obrony Lwowa** odbędzie się d. 10 bm. o godz. 9 wieczorem w sali Ogniska Oficerskiego przy ul. Fredry. Wstęp od osoby 3 zł., które składać należy na ręce p. M. Zielińskiej w lokalu Związku codziennie od godz. 19 do 21 wiecz. Lista uczestników otwarta do dnia 7 bm. włącznie.

— **Gwiazdka dla dzieci Obrońców Lwowa** urządzona staraniem Z. O. L. odbędzie się 10 bm. w salach Ogniska Oficerskiego ul. Fredry o godz. 4 popoł. Wzywa się przeto rodziców i opiekunów do rychłego zgłaszania dzieci najdalej do dnia 8 bm. w godzinach urzędowych w lokalu Związku. j

Mówią, że...

minister Grabski sprzeciwiał się bardzo redukcji w nauczycielstwie i że wniosek ten nie był jego projektem, tak dalece, że nawet protestował przeciwko niemu

dosć dziwnem jest, iż wnioski takie wychodzą poza plecyma ministra oświaty i niespodziewanie go zaskakują, jest to nowy dowód jakie to porządki panują w Warszawie! Minister Grabski napewno projekt ten zmodyfikuje tak, iż nie przyjdzie do tej bezmyślnej i tak szkodliwej redukcji, która w oczach cywilizowanego świata ośmiesza nas gruntownie. W innych krajach, po wojnie na polu-oświaty podwójnie się pracuje, Polska więc w tyle pozostać nie może, gdyż już przed wojną braki były wielkie.

rrr.

— **Teatr Mały.** Olbrzymie powodzenie „Urwisa“ zmusza dyrekcję do utrzymania tej sztuki na repertuarze. Od dziś rolę ojca „Urwisa“ gra p. Helski-Kowalski.

— **Strzelcy!** Dnia 10 bm. o godz. 4 popoł. w lokalu własnym przy ul. Słowackiego 16 w Lewandówce odbędzie się Walne Zebranie członków II. oddziału Związku Strzelców Polskich z następującym porządkiem dziennym: 1) Zagajenie. 2) Sprawozdanie Zarządu z dotychczasowych czynności. 3) Dyskusje. 4) Wybór nowego Zarządu i komisji rewizyjnej. 5) Wolne wnioski i interpelacje.

— **Przeciw korupcji i demoralizacji.** Na zebraniu Oficerów Rezerwy w niedzielę, 3 b. m. — przemawiali w tej sprawie licznie zebrani członkowie Z. O. R., podnosząc skandaliczne fakta oszustw i rabunku mienia państwowego. Poseł p. Mączynski informował o potrzebie zmiany ustroju administracji państwowej.

— **Kupujcie w kiosku L. O. P. P.** Obywatelski Komitet Obrony Państwa dzieln. IV. jako komitet powiatowy Wojewódzkiej Ligi Obrony Powietrznej Państwa zbudował własny kiosk na Wałach Hetmańskich tuż przy przystanku tramwajowym. W kiosku sprzedaje Komitet oprócz wydawnictw Ligi, dzienniki krajowe i zagraniczne, czasopisma ilustrowane, przybory do pisania, tutki, bibułki, zapalniczki, słodycze itp. Dochód netto z utargów ma posłużyć do urzeczywistnienia właściwych zadań Ligi tj. rozwoju lotnictwa polskiego. To też Komitet apeluje gorąco na tej drodze do społeczeństwa lwowskiego, aby zechciało solidarnie poprzeć usiłowania Komitetu a przez zakupy czynione w kiosku przyczyniło się temi groszowymi datkami (w formie zysku na sprzedanym towarze) do zgromadzenia niezbędnych funduszy na lotnictwo polskie.

Walka z lichwą i oszukaństwem.

Lwów, 5 stycznia.

W dniu wczorajszym komisja lotna oddziału walki z lichwą przyłapała przeszło 25 firm bądź to na lichwie, bądź też na oszustwie lub nieuwiadamianiu cen. Doniesienia skierowano do prokuratury. Na uwagę zasługują następujące firmy: Zygmunt Kolpan, skład pończoch, ul. Piekarska 1 (lichwa) — „The Gentleman“, galanterja, właściciel M. Rubinstein, pl. Halicki 2 (lichwa) — Jan Wojsławicz, piekarnia, ul. Żółkiewska 78 (oszustwo na wadze) — Teofil Banaś, wędliniarnia, Żółkiewska 75 (lichwa) — Jan Jurkiewicz, wędliniarnia, Sapiehy 7 (lichwa) — Michałina Przybylska, rzeźniczka, pl. Unji Brzeskiej (lichwa) i t. p.

Wszelkie kwoty pod adresem Administracji „Kurjera Lwowskiego“ przysłać należy przekazem pocztowym, aż do podania nowego numeru P. K. O. — Pieniądze, przesyłane na dawny numer P. K. O., nie będą uznane.

— **Z życia towarzyskiego.** W sobotę 2 bm. odbył się we Lwowie ślub panny Ireny Bienieckiej, córki znanego właściciela cukierni i długoletniego radnego z drem Zbigniewem Laskownickim, prokuratora Ziemskiego Banku Kredytowego, synem prezesa Pol. Tow. Dziennikarzy, Bronisława Laskownickiego.

— **Min. spraw wojsk.** wstrzymało aż do odwołania dalsze przyjmowanie podoficerów do czynnej służby w charakterze zawodowych. Tem samem wnoszenie wszelkich próśb w powyższej sprawie do władz wojskowych jest bezcelowe.

— **Na odczyt prof. Uniw. Antoniego Wereszyczńskiego** „O Lidze Narodów“ w Kole Polek ul. Sokoła 1, we wtorek 5 bm. o godz. 6 zaprasza członków i gości Zarząd. Wstęp bezpłatny. Po odczycie zebranie towarzyskie.

— **Bezpłatna herbaciarnia** dla ludności ubogiej bez różnicy wyznania otwartą została przy ul. Szpitalnej. Kahał lwowski urządził lokal i umebłował go, a magistrat udzielił subwencji 2.000 zł., zaś herbaty, cukru i chleba dostarczać będą ludzie dobrej woli. Podczas uroczystości otwarcia zapowiedział prezes kahału dr. Allerhand, że wkrótce powstanie druga herbaciarnia bezpłatna w śródmieściu.

— **Podwyższenie cen wódki.** Na wyroby alkoholowe wyznaczono ceny następujące: 1 litr wódki 40 procentowej 3 zł. 40 gr. (zamiast 2), 1 litr wódki wraz z butelką 45-proc. 3 zł. 80 gr., 1 litr spirytusu denaturowanego 90 gr. bez butelki.

— **Nowe papierosy i tytonie.** Monopol tytoniowy wypuścił w styczniu 1926 r. nowe gatunki tytoniu i papierosów. A mianowicie: „Egiptskie specjalne“ bez ustników i „Złota Pani“, cienkie damskie z ustnikami. Nowe gatunki tytoni w blaszanych pudełkach krajowej produkcji, specjalnie cięte, nosić będą nazwy: „Pursiozan“ — gatunek turecki i „Hercegowina“ — jugosłowiański.

Cen na nowe gatunki tytoni i papierosów jeszcze nie ustalono.

— **Włamanie do seminarjum przy ulicy Nabelaka.** Piotr Zawrotnik, tercjan męskiego seminarjum przy ulicy Nabelaka 1. 67, doniósł policji, że ubiegłej nocy nieznanymi złodziejami włamali się do kancelarii dyrektora, którą doszczętnie zdemolowali, jednak niczego nie skradli.

— **Aresztowano Józefa Kuźmę**, — lat 18, bez stałego miejsca zamieszkania, za przebiecie nożem Mariana Krzywieckiego, zam. przy ul. Żółkiewskiej 1. 113 — oraz Stanisława Kafarskiego, lat 31, zam. przy ulicy Wolności 1. 5, który — będąc w stanie podchmielonym — wybił wszystkie szyby w mieszkaniu Franciszka Woznego, zam. przy ul. Św. Marcina 1. 21.

— **Czyje lichtarze?** L. Osterweil, jubiler, zamieszkały w Rynku 1. 23. doniósł policji, że przed trzema tygodniami zjawiała się u niego jakaś pani, która zaproponowała mu kupno srebrnych lichtarzy. Gdy na prośbę się nie zgodził, prosiła go, by zatrzymał je chwilowo u siebie, a ona przysłała kogoś po odbiór. Pani ta dotychczas lichtarzy nie odebrała.

Co się stało w mieście?

— **Nagły zgon.** Wczoraj wieczorem zmarł nagle na udar serca Jan Grabowski, rzeźnik, zam. przy ul. Ancewskich 1. 9. Śmierć zaskoczyła go na ul. Sadownickiej.

— **Pożar przy ul. Szpitalnej.** Wczoraj o g. 14 wybuchł pożar w mieszkaniu Szepsla Frieda przy ul. Szpitalnej 1. 78. Spłonęło łóżko wraz z pościelą, pozatem kilka osób zostało silnie poparzonych.

— **Samobójstwa.** Maria Kaszczyńska, służąca, zam. przy ul. Kołłątaja 1. 3, napiła się w celach samobójczych większej ilości jodyny. Pogotowie odwiozło ją do szpitala. Powodem miały być niesnaski z narzeczonym. Stefanem Orskim, zam. w Lewandówce, przy ulicy Piastów 1. 24.

Franciszek Chmielewski, lat 18 — funkcjonariusz państw. szkoły przemysłowej, zam. przy ul. Tercjarskiej 1. 4, napił się w celach samobójczych lysolu. Lekarz pogotowia, po przeplukaniu mu żołądka, pozostawił go opiece domowej. Powodem usiłowanego samobójstwa był prawdopodobnie rozstrój nerwowy.

Tobiasz Katz, 28-letni agent handlowy, zam. przy ul. Tatarskiej, usiłował otruć się jodyną. Zawezwane pogotowie odwiozło go do szpitala. Powód nieznan.

— **Aresztowanie zbiega z więzienia.** W Żółkwi aresztowano wczoraj Kmitę Ilka, zbiega z lwowskiego więzienia. Kmita miał do odsiedzenia 5 lat ciężkiego więzienia za zabójstwo.

— **Józefa Kryzanę**, obywatela czeskosłowackiego, zam. stale w Pradze, przytrzymano na dworcu głównym we Lwowie bez jakichkolwiek dokumentów. Zostanie on ukarany za nielegalne przekroczenie granicy i niedozwolony pobyt w Polsce.

Już we wtorek

ciągnięcie 4-klasy Loterii Klasowej. Losy należy natychmiast odnowić. Dla nowonabywców mamy na sprzedaż trochę ćwiartówek po 40 zł.

Dom Bankowy Schütz i Chajes, Lwów
pl. Marjacki 7 (róg ul. Kopernika).
Tel. 2—72. 1001

Humor.

WPADŁA...

Słynny malarz angielski Alma Tadema miał sobowtóra: posła do parlamentu Maurier. Byli do siebie podobni, jak dwie krople wody. Podczas jakiegoś bankietu, na którym obydwaj byli obecni, pewna dama zwraca się do swego sąsiada:

— **Mister Tadema!** Uważam, że ogólne mniemanie o niezwykłym podobieństwie między panem a posłem Maurier jest nieco przesadzone. Czy nie mam racji?

— **Niezupełnie, łaskawa pani.** Przypadkowo bowiem ja jestem właśnie Maurier.

PRZYCZYNEK DO DOKŁADNOŚCI NASZYCH DEPESZ.

Łypkiewicz pojechał do Krakowa i otrzymuje tam depeszę od żony: „także warca czwatterk depeszeju kieyd będziesz domu“.

Łypkiewicz jest spryciarz. Pisze więc w odpowiedzi na blankiecie telegraficznym słowa następujące:

„warcma jortu rona casylu waldke“

Tego samego dnia żona otrzymuje depeszę:

„wracam jutro rano całusy władek“

Kurjer ekonomiczny.

* **Lustracja patentów przemysłowych** rozpocznie się 15 bm. Za zwłokę do 15 bm. nie będą pobierane kary, a od 15 bm. do 15 lutego tylko 4%.

* **Opłaty stemplowe od sprzedaży przedmiotów zbytku** zniesione zostaną od 16 b. m.

* **Dodatkowe kontyngenty przywozowe.** Ministerstwo przemysłu i handlu ustaliło dodatkowe kontyngenty na 1) pomarańcze i mandarynki, 2) owoce suszone, 3) jedwabie oraz 4) kapelusze słonkowe, wprowadzane z Włoch, oraz na jedwabie wprowadzane z Francji. Podania do Izby handlowej i przemysłowej we Lwowie wnoszą należy matych miast.

ZWIĘKSZONE WPŁYWY Z PODATKÓW I MONOPOLI

Ze sporządzonego przez ministerstwo skarbu tymczasowego zestawienia wpływów najważniejszych podatków i monopolu w pierwszych dwóch dekadach grudnia widzimy, że cztery podatki bezpośrednio (gruntowy, przemysłowy, dochodowy i majątkowy) dały w pierwszej dekadzie grudnia 8.6 milionów złotych, w drugiej dekadzie zaś 13.3 milionów złotych.

Trzy podatki pośrednie (od piwa, cukru i oleju skalnego) w pierwszej dekadzie grudnia 1.4 milionów zł., w drugiej zaś 2.7 milionów złotych.

Opłaty stemplowe dały w pierwszej dekadzie grudnia 3.2 milj. zł., w drugiej zaś 2.9 milj. zł.

Monopole przyniosły w pierwszej dekadzie grudnia 9.2 milj. złotych, w drugiej zaś 9.5 milionów złotych.

Ogółem najważniejsze podatki i monopole przyniosły w pierwszej dekadzie grudnia 22.5 milionów zł., zaś w drugiej dekadzie 28.5 milionów złotych.

Nadwyżka wpływów w drugiej dekadzie o 6 milionów jest następstwem zwiększonych wpływów z podatków bezpośrednich: podatek przemysłowy dał w drugiej dekadzie grudnia o 1.5 milionów złotych więcej niż w pierwszej, podatek dochodowy dał więcej o 1.6 milionów złotych, podatek majątkowy dał więcej o 300 tysięcy zł., natomiast podatki gruntowe dały prawie o 300 tysięcy złotych mniej.

W dziedzinie podatków bezpośrednich widzimy zwiększenie wpływów o prawie 1.9 milionów zł. z podatku od cukru natomiast zmniejszenie wpływów z podatku od piwa o 100 tysięcy zł. i wpływów z podatku od oleju skalnego o 470 tysięcy zł.

Z dochodów monopolu spirytusowego zaliczono na dział 14-ty wpływów budżetowych w drugiej dekadzie grudnia o 2 miliony więcej niż w pierwszej.

GIEŁDA LWOWSKA.

Sytuacja na targu papierów dywidendowych nie uległa wczoraj (4 b. m.) zmianie. Kursy nadal słabe. Obrót średni. Dla akcji handlowych i papierów procentowych brak popytu. Z akcji przemysłowych poszukiwano Lokomotywy, Parowozu i Karpalit. Tendencja utrzymana. Usposobienie spokojne.

Kotowane: Hipoteczny 0.44. Pokred 0.04, 0.03. Browary 7.60. Chodorów 5.65. Gazolina 1.25, 1.30. Oikos 0.85. Pezet 0.07. Pol. Nafta 0.20. Siersza g. 2. Tesp 3.35, 3.40.

* **Bezpośrednia komunikacja towarowa między Polską a Rumunją** zaprowadzona została od 1 bm.

OBROTY PRYWATNE.

Wczoraj przedpołudniem w dal-szym ciągu tendencja zniżkowa, popołudniu koło 3 godz. zmieniło się, nastąpiła wyżka o 12/14 punktów. Obrót ożywiony.

Dol. ameryk. 8.37 do 8.39, dol. kanad. 8.15 do 8.20, kor. czesk. 0.25 do 0.26, leje 0.04 i pół do 0.04 dwie trzecie, frank franc. 0.29 do 0.29 i pół frank szwajcar. 1.59 do 1.60, funty szterl. 39.00 do 39.50.

Złoto: 20 kor. 32.00 do 32.50, 20 frank. 30.00 do 30.25, 20 mark. 37.50 do 38.00, 10 rubli 40.50 do 41.00.

Srebro: kor. austr. 0.64 do 0.65, 5 kor. 3.50 do 3.60, floreny 1.75 do 1.80, ruble 2.80 do 2.85, kopiejki za rubel 1.40 do 1.45.

GIEŁDA ZBOŻOWA.

Ogólny obrót w wyż 200 ton. Większe obroty w jęczmieniu, ow-sie i życie, skromniejsze w pszenicy i sporadyczne w grochu, bobiku i wyce. Ceny pszenicy nieco silniejs-sze, pozostałe ceny na wysokości o-statnich notowań. Tendencja usta-lona. Usposobienie ożywione.

Pszenica krajowa biała 29.00 — 31.00 zł. Pszenica krajowa czerwona 34.00 — 36.00 zł. Żyto małopolskie 20.00 — 21.00 zł. Jęczmień małop. browarniany 23.00 — 24.00 zł. Jęczmień małop. pastewny 18.00 — 19.00 zł. Owies małopolski 20.00 — 21.00 zł. Groch victoria loco Lwów 45.75 zł. Bobik 23.50 — 25.50 zł. Wy-ka 23.00 — 25.00 zł. — Ceny szacunkowe bez transakcji.

WYGRANE DOLARÓWKI.

Warszawa, (Tel. wł.)

Wygrana 8 tysięcy dolarów padła nr. 991997, 3 tysiące dolarów na nr. 216457; 1.000 dol. — 509867, 010681, 167965, 536767, 281125, 509146, 507246, 723967, 288429, 377796; 100 dol.: 629138, 075922, 821954, 370325, 364185, 076141, 557003, 321490, 864269, 872517, 022931, 700177, 854,487, 608142, 502784, 628983, 982446, 639764, 127440, 010895, 243211, 864769, 217808, 631689, 204087, 942805, 442264, 769686, 306333, 790436, 609621, 059951, 263970, 571582, 871157, 841148, 451502, 516365, 665330, 435749.

Obligacje niewylosowane rząd wykupi w dniu 1 marca b. r. lub wymieni na obligacje II. serii. Ciąg-nienie następne już II. serii odbędzie się 1 marca, główna wygrana 40 tysięcy dolarów.

Czas odnowić przedpłatę

na styczeń 1926 i pierwszy kwartał 1926.

Prenumerata miesięczna 4 zł. 50 gr.

z dostawą do domu lub pocztą w Polsce 4 zł. 80 gr.

za granicą 6 „50 „

Dla urzędników państwowych i nauczycieli miesięcznie 3 zł.

W interesie naszych szan. prenu-meratorów i w interesie pisma pro-simy o najrychlejsze nadesłanie pre-numeraty przekazami pocztowymi celem uregulowania nakładu i pun-ktualnego ekspedjowania „Kurjera Lwowskiego“.

KURJER SPORTOWY.

MISTRZOSTWA ŁYŻWIARSKIE EUROPY.

Tegoroczne zawody łyżwiar-skie o mistrzostwo Europy, odbędą się w Chamonix w dniach 23 i 24 sty-cznia 1926 na torze klubu „Staele Olympique de Mont-Blanc“. Program zawodów obejmuje biegi na 500 mtr. 1.500, 5.000 i 10.000 mtr., oraz bieg godzinny. **Polska** na tych mistrzostwach prawdopodobnie (według in-formacji prasy warszawskiej) **nie będzie reprezentowana...** bo Polski Związek Łyżwiar-ski, nie poczynił w tej sprawie żadnych kroków (!) a zresztą **nie posiadamy żadnego za-wodnika**, któryby mógł Polskę re-prezentować (według prasy war-szawskiej!). To znaczy, że **niema reprezentacji**. Bawiem **ślepo-ta warszawska**, nie pozwalająca wi-dzieć widnokrepu poza Saską Kę-pę, czy Wilanów. zupełnie zapom-niała o Wacku Kucharze, którego powinniśmy nareszcie raz zobaczyć to-ry zagraniczne!

Kurjer Radjowy

PROGRAM RADJOKONCERTÓW na dziś.

Berlin (505). Godz. 20.30. Wieczór rozmaitości.

Wiedeń (530). Godz. 20.15. Utwory fortepianowe starych mistrzów. — Godz. 21.15. Niemieckie pieśni ludowe.

Berno szwajc. (315). Godz. 20.00 Wieczór Wagnera.

Zurich (515). Godz. 20.30. Wieczór sopranistki Alicji Baehr.

Londyn (365). Godz. 23.00. Kon-cert z hotelu Cecil.

Paryż (458). Godz. 22.00. Koncert z sali Aeola.

Rzym (425). Godz. 20.30. Koncert religijny.

KORESPONDENCJA POLSKI Z ZAGRANICĄ.

Zapewne wielu czytelnikom nie jest wiadomem, że telegramy wysyłane z Polski za granicę idą drogą radiową. I tak: telegramy do Francji, Hiszpanii, Grecji, Szwecji, i Norwegii są nadawane przez radjostację w Grudziądzu, telegramy do Anglii Finlandji, Węgier i Szwajcarji przez stację w Poznaniu, te-legramy do Ameryki, Anglii, przez wielką stację transatlantycką w Warszawie. Korespondencja na tej ostatniej stacji odbywa się w spo-sób zupełnie nowoczesny, więc zna-chodzi zastosowanie nadawanie au-tomatyczne wysoką szybkością bo do 400 liter na minutę, a też i odbiór jest automatyczny. Ponadto jest ur-ządzenie dla odbierania wprost znaków drukowanych podobnie jak przy telegrafii Hughesa. Telegramy odchodzą z szybkością nadzwyczaj-ną na swe miejsce przeznaczenia, i tak, że telegram nadany z Warsza-wy do New-Yorku doręczany jest adresatowi już w godzinę po nada-niu.

Jeden z amatorów austriackich osiągnął połączenie ze stacją ama-torską w Nowej Zelandji, a u nas tymczasem ruch radjowy zupełnie zanika dzięki niebawiającej indolencji odpowiednich czynników w rządzie. Mimo upływu przeszło roku, nie powstała żadna stacja radjofoniczna w Polsce z wyjątkiem prywatnej stacji P. T. R. w Warszawie, która ma zasięg znikomy i nadzwyczaj rzadko można ją usłyszeć w odda-leniu 200 km. od Warszawy.

TURNIEJ „PING-PONG”.

Rozegrany w niedzielę w kawiarni „Roma” turniej w „table tennis” czyli tak zwany „ping-pong”, mię-dzy Pogonią a Hasmoneą, nie zasłu-guje na zbytne rozwodzenie się nad nim. Ping-pong nie jest sportem w żadnym wypadku. Sala kawiarni Roma, gdzie ów turniej się odbywał, była pełna widzów. Turniej wygra-ła Hasmonea w stosunku 389 — 354 punktów.

POLSKI TENNIS WE FRANCJI.

W międzynarodowym turnieju ten-nisowym, rozegranym w Paryżu o „Coup de Noel” biorą udział polscy tenniści Kleinadel i Czetwertyński. Kleinadel w grze podwójnej, wspólnie z Budatem pokonał Anglików Deeda i Nelsona w grze parami w stosunku 6:4, 6:4. Boretra, brat mi-strza, pokonał Czetwertyńskiego 10:8, 3:6, 6:3. Natomiast w grze pa-ranii para Czetwertyński i de Ma-sedi uległa znakomitej parze Cochet (Francja) i Kashio (Japonja) 6:1 i 6:3. We finale zwyciężyła para La-coste i Boretra — parę Cochet i Brugnon w stosunku 6:3, 6:4 i 7:5.

PILKA NOŻNA W DWU CYFRACH

Wiedeń: Admira — International 6:1, Rapid — WAC 5:3, Hakoah — Sportclub 5:1, Rapid — Hakoah 2:1.

Praga: Slovan (Wiedeń) — Ama-torski Team Czechosłowacji 3:2 (1:1).

Zagrzeb: Zagrzeb — Belgrad 4:2 (2:1).

Paryż: Slavia (Praga) — Team Stade Français i Red Star 2:0 (1:0).

Barcelona: Sparta (Praga) — FC Barcelona 2:2.

Vienna — FC Barcelona 4:1.

Vienna — AC Bilbao 5:2.

Zurych: Simmering — Bine Star 3:1.

DFC (Praga) — Zurich 6:1 (4:0).

MIEJSKI TEATR WIELKI

Początek przedstawień o godz. 7-30.

Ceny zniżone.

Wtorek 5 stycznia 1926.

NIETOPERZ

Opera komiczna w 3-ach aktach Ryszarda Genée. Muzyka Jana Straussa.

OSOBY:

Gabryel Eisenstein, kapitalista	Kuligowski
Rosalinda, jego żona	Grabowska
Franke, dyr. więzienia	Tatrzański
Książę Goleseo	Ryjska
Adela, pokojówka	Korabianka
Alfred, nauczyciel śpiewu	Ostrowski
Doktor Falke, notariusz	Szmidt
Doktor Blind, adwokat	Kopczyński
Frosch, dozorca więzienia	Kowalski
Ida, koryfeja	Hierowska
Sekretarz księcia	Bykowski
Luka, kamerdyner	Szymański

Rzecz dzieje się w miejscowości kąpiel.
Reżyser: Filip Kuligowski.

TEATR NOWOŚCI.

Ceny zniżone.

Początek o godz. 7-30.

Wtorek 5 stycznia 1926.

Swierszcz za kominem

Cztery akty z powieści Karola Dickensa

OSOBY:

Słowo od autora wypowie — Lech Stę-powski	
Dżon Piribingł woźnica — Rasiński	
Mary Piribingł jego żona — Hańska	
Tekiton, handlarz zabawek — Lochman	
Kaleb Plemmer, majster — Zabielski	
Berta, jego córka — Ładosiówna	
Obcy Pan — Peliński	
Pani Fildyng — Pillerowa	
Mey, jej córka — Żelichowska	
Tilly, służąca — Kwiatkiewiczowa	
Eli, swierszcz — Grębska	
Służący Tekltona — Przystawski	

Ilustracja muzyczna M. Rogowskiego.
Reżyser: Gustaw Rasiński.

BANK

DYSKONTOWY WARSZAWSKI

Oddział we Lwowie
ul. Trzeciego Maja 14.

Tel. 289 i 461.

CENTRALA W WARSZAWIE

załatwia wszelkie czynności
w zakres bankowości wchodzące.

Bank Dewizowy.

Do odnajęcia
Schowki depozytowe (Safes). 1014

Nauka i wychowanie.

STENOGRAFI wyucza wszystkich listownie prawie bezpłatnie: Instytut Stenograficzny, Warszawa, Dep. 21. 569

MATEMATYKI, geom. wykreślnej, oraz francuskiego i niemieckiego w zakresie szkół średnich uczą naucz. gimn. Batorego 34, IV. p. od 3—5.

POSZUKUJĘ lekcji w zakresie szkół średnich (niższe gimnazjum). Łaskawe zgłoszenia do administracji „Kurjera Lw.“ pod „Alr. T.“. 1023

Kupno i sprzedaż.

FORTEPIAN pierwszorzędnego marki, krzyżowy, krótki, pancerna płyta, sprzedam okazynie. Kopernika 26, parter oficyny, Skleniarski 859

ILUSTROWANA historia literatury światowej Scherera (w języku niemieckim) okazynie do sprzedania Wiadomość w administracji „Kurjera Lw.“. 862

ŚWITKA męska, ciemna (selskin-piżmak) okazynie do nabycia we firmie: Bracia Lubelscy naprzeciw Katedry. 1020

OKAZYJNIE do sprzedania starożytne biurko mahoniowe, żardynierka, stół na szachy i biżuterka, ul. Marcina 4. 1021

Różne.

UNIEWAZNIA się skradzioną książeczkę na nazwisko Sabadach Michał. 1013

PRACOWNIA sukien damskich przyjmuje wszelką robotę w zakresie krawieczym wchodzącą ul. Klonowicza 1. 18 I. p. na lewo. 1012

DAPUCZE, pantofle — fabryka ul. Wronowska 4. 1008

Posady i prace.

UCZCIWA bona poszukuje posady do dzieci z życiem najchętniej na wyjazd. Łaskawe zgłoszenia admin. „Kurjera Lw.“ pod S. R. 868

KIEROWNIK lokomotywy, dobrze obznajomiony z robotą przy kolejach górskich i leśnych poszukuje posady, najchętniej w dużym tartaku. Łaskawe zgłoszenia do admin. „Kurjera Lw.“ pod „Herta“. 1017

ŚLUSARZ maszynowy, egzaminowany maszynista lokomotyw z długolnią praktyką zagraniczną w dużych cukrowniach najnowsze systemu poszukuje posady zastępcy mechanika lub kierownika lokomotywy albo zawiadującego kotłownią. Łaskawe zgłoszenia do Admin. „Kurjera Lw.“ pod „A. S.“. 1016

STARSZA kobieta pozostająca bez środków do życia przyjmie jakiegokolwiek zajęcie. Zgłoszenia do WP. Liebmanów, ul. Rutowskiego 24 I. p. 1007

MASZYNISTA egzaminowany zarazem ślusarz z długolnią praktyką obznajomiony z prądem elektrycznym żonaty lat 45 przyjmie posadę w tartaku lub młynie parowym. Zgłoszenia pisemne do adm. „Kurjera Lw.“ pod Nr 1011 1011

KLUCZNICA rutynowana, umiejająca krawieczym, z dobrymi świadectwami potrzebna zaraz. Odpisy świadectw warunki przesyłać Zarząd dóbr Nowe Miasto c. Przemysła. 1009

Warstatały

mechaniczne

Stankiewicz, Lwów Franciszkańska 11, przyjmuję wszelkie remonty samochodów osobowych i ciężarowych.

Specjalność remontu silników. Roboty tokarskie — koła zębate. Spajanie autogenem. Wykonuję solidnie i po najniższych cenach.

TAPICER

i dekorator

Władysław Huńkowski
Ormiańska 15.

przyjmuje wszelką robotę z zakresu tapicerstwa wchodzącą po cenach konkurencyjnych. 611

Popierajcie cele

Towarzystwa

Szkoły Ludowej.

UWAGA

Firma

„KREBS - PATOKA“
Lwów, Batorego 7 i Łyczakowska 3.
sprzedaje z powodu wielkich zapasów.

Do 15 stycznia 1926.

wszelkie swoje znakomite wyroby

PO CENACH DAWNYCH.

mimo znacznej podwyżki podatku spirytusowego, obowiązującego już od 1. stycznia 1926 (na litrze zł. 1.55). 1015

Gospodynio!

Szanuj ciężko zapracowany grosz swego męża! Nie niszczy bielizny — używaj tylko najlepszego mydła do prania marki „Lew“

wyrobu Lwowskiej Fabryki chemicznej „Tlen“.

521

Kursa naukowe „WIEDZA“ pod osobistym kierown. prof. Bogusława Butrymowicza Kraków, Studencka 14.

przyjmują wpisy na drugie półr. roku szkolnego 1925/26.

Kursa obejmują:

- 1) Kursa maturalne: gimnazjum klasyczne, humanistyczne, neohumanistyczne i matematyczno-przyrodnicze 1-roczone i 2-letnie.
- 2) Kurs niższej szkoły średniej w zakresie 4-klas.
- 3) Kurs seminarjum nauczycielskiego 1-roczone i 2-letnie.
- 4) Kurs szkoły handlowej jednoroczny i półroczny.
- 5) Analogiczne kursa pisemne wszystkich typów, zapomocą świeżo przez fachowych profesorów opracowanych skryptów, wskazówek i programów nauki, połączone zostały z Kursami zbiorowemi w Krakowie i prowadzone są przez uczących na powyższych Kursach profesorów szkół średnich równoległe z normalnym tokiem nauki tychże Kursów.

Na kursach „WIEDZA“ udzielają nauki tylko najwybitniejsze siły fachowe gimnazjów krakowskich od 5 do 5-ciu godzin dziennie.

Spis grona profesorów do przejrzenia w sekretariacie. Wszelkie potrzebne podręczniki do dyspozycji uczniów (encl). Dla wojskowych i inwalidów 25 procent opustu. Wszelkich informacji udziela się bezpłatnie. 1815

Wielki wybór

KILIMÓW GLINIANSKICH

oraz

Wyrobow KOSZYKARSKICH

poleca najtaniej

„KILIM GLINIANSKI“

Lwów 753

Halicka 5. — Filja: Kopernika 23.

Zapisujcie się

do Ligi Obrony Powietrznej Państwa.

Najsilniejsze bóle głowy usuwa.

PROSZEK OD BÓLU GŁOWY DLA DOROSŁYCH znak fabr.

KOWALSKINA

LABOR. CHEM.-FARMAC AP. KOWALSKI (A.K.) W WARSZAWIE

Najsilniejsze bóle głowy usuwa.

INSERUJ CIE

w „Kurjerze Lwowskim“

Administrację domów w Berlinie obejmie majster murarski, dobry fachowiec, sumienna praca, a więc znaczne nadwyżki. MALITZ, Maurermeister, Berlin Nr. 24. Auguststr 86. 813

Marja Ludwika RZEPECKA

Lwów, Halicka 20, III. p. artystyczna wytwórnia kwiatów poleca się na KARNAWAŁ. 729

Ceny ogłoszeń: Za wiersz milimetry: Zwyczajny za tekstem 12 gr. Nadstawne i nekrologja 30 gr. Na pierwszej kolumnie 50 gr. Przed kroniką i w rubryce „Repertuar“ 40 gr. Po kronice, komunikaty 36 gr. Dział ekonomiczny 40 gr. Drobne ogłoszenia za każdy wiersz 6 gr. Kupno i sprzedaż 8 gr. Matrymonialne 12 gr. Poszukujący pracy 2 gr. Na kolumnie tekstowej paski i inseraty po 36 gr. Ogłoszenie zagraniczne o 50% drożej

Nakładem Nowej Spółki Wydawniczej.

Z drukarni Polskiej we Lwowie, Chorążczyzna 17, Tel. 29-19. pod zarz. Z Kielbusiewicza.

Odpowiedzialny redaktor: Tadeusz Stroński.